a.

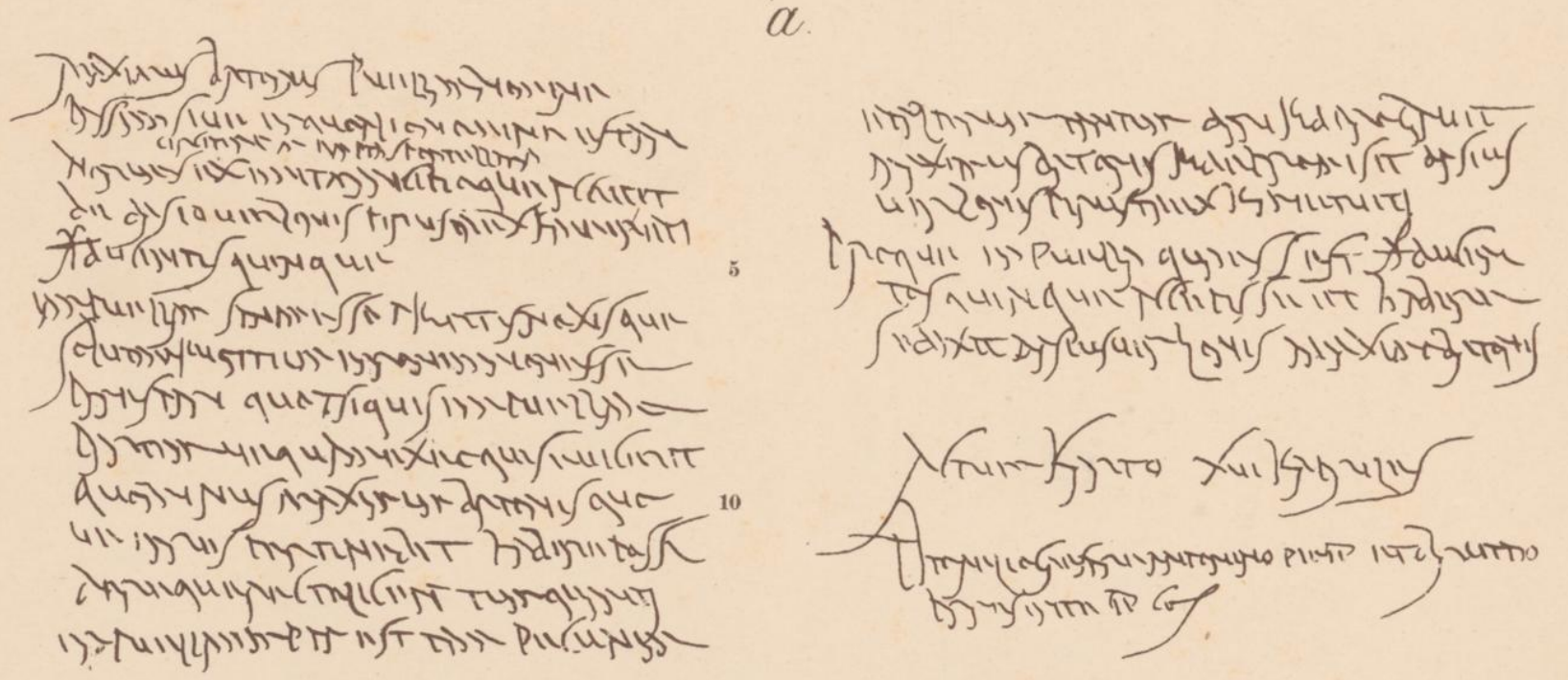

b.

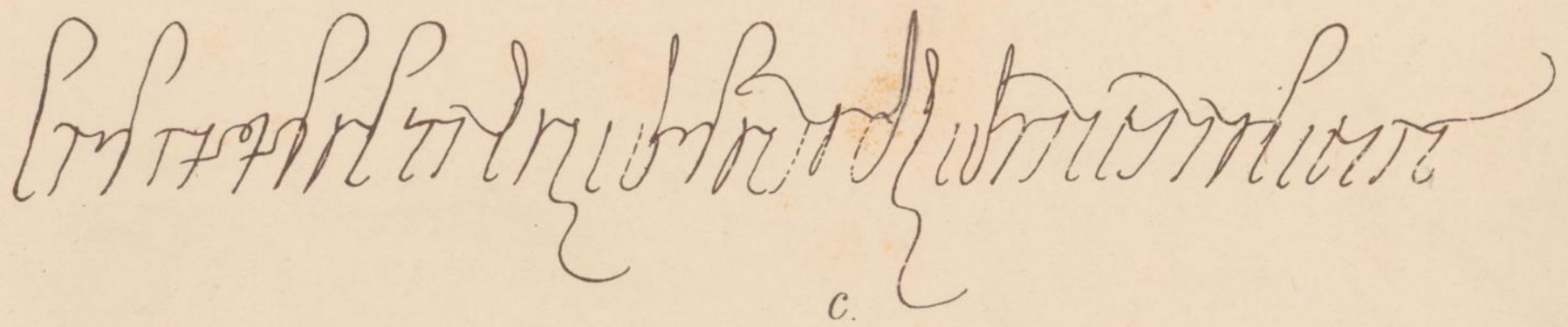

c.

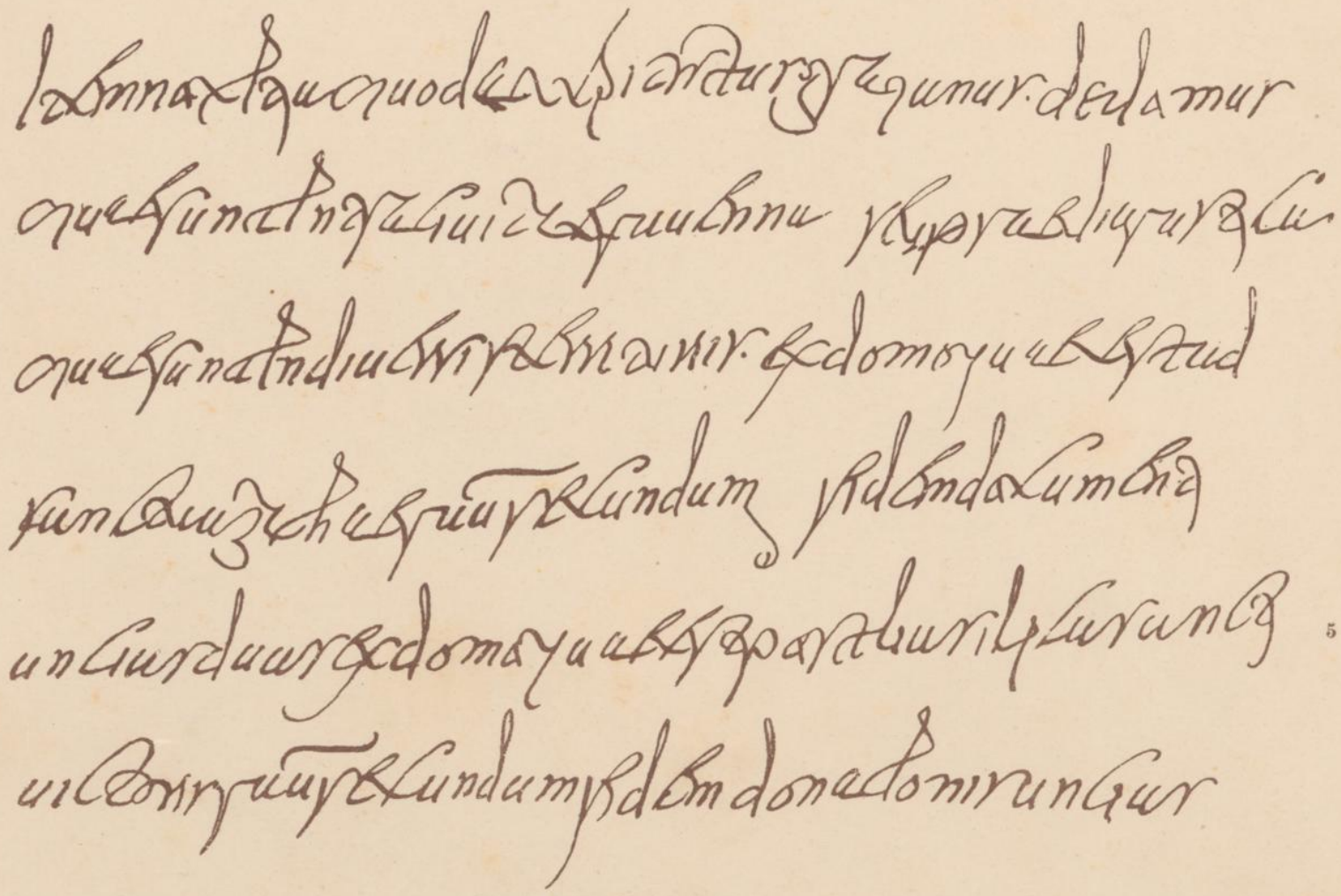

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

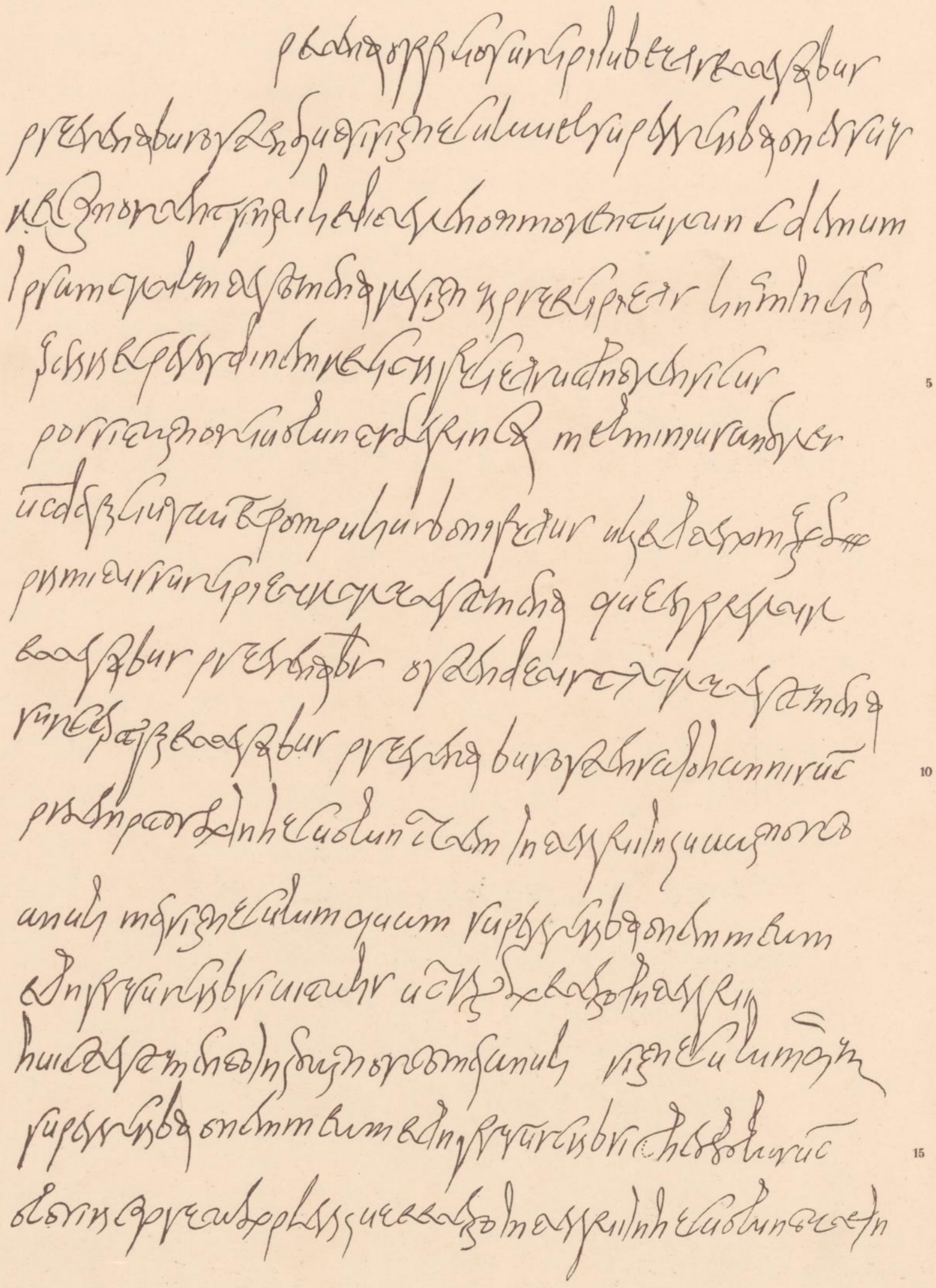

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a.) ILLE VOLAT SIMVL ARVA FVGAS IMVL AEQVORA VERRENS
HIC VELAD ELEIMETAS ET MAXIMA CAMPI
SVDABIT SPATIA ET SPVMAS AGET ORE CRVENTAS
BELGICA VEL MOLLIME LIVS FERAT ESSEDA COLLO
TVM DEMVM CRASSA MAGNVM FARRAGINE CORPVS 5.
CRESCERE IAM DOMITIS SINITON AMQ ANTE DOMANDVM
INGENTIS TOLLENT ANIMOS PRENSIQ NEGABVNT
VERBERA LENTA PATI ET DVRIS PARERE LVPATIS
SED NON VELA MAGIS VIRES INDVSTRIA FIRMAT
QVAM VENERE MELICAE CISTIMVLOS AVERTERE AMORES 10.
SIVE BOVM SIVE ESTICVI GRATIORVS VSE QVORVM
ATQ IDEO TAVROS PROCVLATQ INSOLARE LEGANT
PASCVA POST MONTEM OPPOSITVM ET TRANS FLVMINA LATA
AVT INTVS CLAVSOS SATVRA AD PRAESEPIA SERVANT
CARPITE NIM VIRES PAVLATIM VRIT QVE VIDENDO 15.
FEMINAN EC NEMORVM PATITVR MEMINISSE NEQ HERBAS
DVLCIB ILLA QVIDEM IN LECEBRIS ET SAEPE SVPERBO
CORNIB INTERSE SVBIGIT DECERNERE AMANTES
PASCITVR IN MAGNA SILVA TORMONS AT IVVENCA
ILLA ALTERNANTES MVLTA VI PROELIA MISCENT 20

b.) TVM PHAETONTIADAS MVSCO CIRCVMDATA AMARO
CORTICIS ADQVE SOLO PROCERAS ERIGIT ALNOS
TVM CANIT ERRANTEM PERMESSI AD FLVMINA GALLVM
AONIAS IN MONTIS VT DIXERIT VNA SORORVM
VTQ VIRO PHOEBI CHORVS ADSVRREXERIT OMNIS 5.
VT LINVS HAEC ILLI DIVINO CARMINE PASTOR
FLORIBVS ATQVE APIO CRINIS ORNATVS AMARO
DIXERIT HOS IBI DANT CALAMOS EN ACCIPE MVSAE

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

VIII .LIII

a) BENEIUUANTIB·BELLUM
INCENTIS·GLORIAE·PRAE
DEQUE·FUTURUM·IN
CIPIANUS
OMNIBUS·FERE·UISENDI
DOMO·SOBLATA·ULTRO·PO
TESTAS·GRATA·ERAT·ETIAM
DESIDERANTIBUS·SUIOS
ET·LONGIUS·IN·FUTURUM
PROUIDENTIB·DESIDERIU
PER·TOTUM·TEMPUS·HIEMIS
QUIES·INTER·LABORES·AUT
ETIAM·EXHAUSTOS·AUT·MOX
EXAURIENDOS·RENOUA
UIT·CORPORA·ANIMOSQUE
AD·OMNIA·DEI·NTEGRO·PA
TIENDA·UERE·PRIMO·AD
EDICTUM·CONUENERE·
HANNIBAL·CUM·RECEN
SUISSET·OMNIUM·GENTI
UM·AUXILIA·GADIS·PROFEC
TUS·HERCULI·UOTA·EX·SOL
UIT·NOUIS·QUAESEO·BLI
GATUOTISSI·CETERA·PRO
SPERA·UENISSENT·INDE
PARTIENS·CURAS·SIMUL

INFERENDUM·ADQUE·AR
CENDUM·BELLUM·INEDU
IPSE·TERRESTRI·PER·HIS
PANIAM·GALLIAM·SQUE
ITINERE·ITALIAM·PETE
RET·NUDA·APERTAQUE
ROMANIS·AFRICA·ABSI
LIA·ESSET·UALIDO·PRE
SIDIO·FIRMARE·TEAM
STATUIT·PRO·EO·SUPPLE
MENTUM·IPSE·EX·AFRI
CA·MAXIME·IACULATO
RUM·LEUIUM·ARMIS
PETITUTA·FRI·IN·HISPA
NIA·INAFRICA·HISPANI·MELIOR
PROCULA·BDOMO·FU
TURUS·UTERQUE·MILES
UELUT·MUTUIS·PIGNE
RIB·OBLIGATIS·TIPENDIA
FACERENT·LXIIII·MILIA
DCCCL·PEDITES·CETRATOS
MISIT·IN·AFRICAM·ET·FUN
DITORES·BALEARES·DCCC
LXX·EQUITES·MIXTOS
EX·MULTIS·GENTIBUS
∞ CC·HAS·COPIAS·PARTI

b) CUIUS·OBITUM·MULTI·UT
FIT·EPISCOPATUM·PETEBANT·
TRANSOBADUS·UERO·PRBT·
QUI·QUONDAM·ARCHIDIACS·
EIUS·FUERAT·MAXIME·IN·HOC
INTENDIBAT·FIDUS·QUOD
FILIUM·SUUM·CUM·GOGONE
QUI·TUNC·REGIS·ERAT·NU
TRICIUS·COMMENDAUERAT;
CONDIDERATA·UTEM·EPSTES
TAMENTUM·IN·QUO·REGIS
EXENIUM·QUID·POST·EIUS
OBITUM·ACCEPIRET·IND·
CABAT·ADIURANS·TERRIBI
LIBUS·SACRAMENTIS·UTAN
ECCLESIA·ILLA·NON·ORDINA
RITUR·EXTRANEUS·NON
CUPIDUS·NON·CONIUGALI
UINCULO·NEXUS; SED·AB·HIS
OMNIBUS·EXPEDITUS·QUI·IN·SO
LISTANTIUM·DOMINICIS·LAUDIBUS
DEGEBAT·SUBSTITUERITQ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

XXXV

a) dñi christi, sinisti dextera pacis
, pulsetur uir iustus quia pacis iustus
, iniuriis olim iniquitatis erat iniquo
, penitentia egisset, Iniquitatis
quippe est peritia et prudentia peccatorum. Iniquitatis autem pulsatur
tendit ad mortuorum, et ideo
contrum q; hoc facit in penitentia
tentia solet; ut in punctionibus
ciliciis cogitamus quid p culpa
pecimus / et in paenitentia iniquitatis p
pendamus / quid p iniquitatis pacti sumus, Considerentur ergo iniquitatis
cilicio punitentia / considerentur iniquitatis
tentia subsequens iustitia poenitentium, Quia enim portpeccatum
carnis contumilia fuit exercitatio
tudea homo iniquitatis ciliciis
superbiendo quid pecit / videatur
cinere / usq; quo peccando p uenit, portetur quoq; cilicio / pro
precor dari mihi eadem q; penitentia
dolorum punctio deflagrari,
iam hoc quod arc beatus iob /
5 Ipse enim reprehendo / Quasi
quod da cilicio punitur / dum in
mentis tua / aspernitur dari cutio
iniustitia solis conspritiga tari, In
cinere autem agit penitentia /
quia ex primo peccatum quid p
iustitia iniquitatis pacti sit / solet ter-

VI

b) or inclinat, modo quatuor
superius erigit / et iterum inferi
us premit, Sca quoque ecclesia / cum modo in fidelib: trinita
tis notitiam modo autem fideli 5
b: uir iniquitatis quatuor laetit /
prudentiam fortitudinem / temperantiam iustitiam praedicat /
quasi rotatu praedicatio
nis / statuit sui speciem 10
quod da modo inmutat,
Nam cum quibusdam de ope
ribus suis gloriantibus / confi
dentiam propriis laboris
euacuat / et fidem trinita 15
tis exaltat / quid aliud fa
cit / nisi iteratis stellas arcturus
deuat / quatuor inclinat,
Et dum quosdam bona opera non
habentes / de sola fide pro 20
sumere prohibet / sed ope
rari enixius quae praecepta
iubet / quid aliud arcturus
facit nisi quatuor stellas eri
git tres deponit, Videamus quo 25
modo tres deuet / quatuor depo
nat; excepta paulum / contra fidem de ope
, ribus superbientibus; dicit, si abraham ex operibus
, iustificatus est habet gloriam / sed non apud
, dm, qd scriptura dicit / credidit abraham 30
, deo et reputatum est illi ad iustitiam, Videamus
qmd quatuor deuet / tres deponat, ex
cepta paulum / de fide contra opera superbientibus:
, dicit, sic corpus sine spu emortuum est / ita et fides
, sine operibus mortua est, Arcturus itaq: uoluit / 35
qs sca ecclesia iuxta audtoritatem suorum mentes /

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

INCIPIT EIUSDEM LIB. II.

Pendulie iam diudum lexicui cicstie siepinu
Dum pellie gus conponia iacy dum nieu aiosc sumia
Eatosapicaie somel louiusse siescinie ~~dicai~~ ducie
Ime quoque iem psimi finiaie piesue libelli 5
Adcussum louisieuse udcica piesolinaiie uenais
Spsiciai udiens Imple more uelie secundus
Ne aiopidiem cuiessom ionapiesiie fluebsie fiuegellena
Mespinum more ppsie uehica scio ompaiie nieuae
Dulcisiepe spes fidaieais loue pondus iemienais 10
Maeis onus suieue esa iesi uehaieaus Inulnis
Qui aiangia quadcumque mienu uel aieaus iebullo esa
Adigiais siellia iclaie siclus fluia unguenaie bunguea
Fimbsie quin iaiem quadnotilis ieaiigia umquiem
Spiessia iebiundienaem modiiie de uesae sieluaem 15
Fonaes ichuius iequis sosapieaie esa unde esudsis
Sieieuia q: sua sofluieminie fluxeie fluenae
Sumens ieq spem pessupaie sieluisie fili
Dum nesciia modieus finem disciiminie mspius
I. Aiiaq iectoiius uis psofoaoiius idem 20
Quiesciens gemi aiem gsieuiaq esuiienae ciemina
Plusimie dum fieeqie neque cuse medqie volumine
Missie boieaie uis sosainxia episaolie febsem
Que super Inposiaie chiesaie seeubienae puellie
Max sudoris iequies utilia aqsie sieie sigieuia 25
Febris iebinaqnis ex asieeaie esa iesidie membris
Aesc sopenieae mendidens sine uellere nimbi
Rope iea siemenai sosainieaie esa fluemmie ciemini
Issehoiaiesum uehuai mirsiaiius ielaq
Neuiepe exsuiia psoienia pieginie nubem 30

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a.) Anno domini. mccxcvi. Constantinus imperator
Licinio. Anno mccxiiii. in nouis hominibus.
quinto decimo Constantinus imperator
fuit anno bellum cum uessus mccxcvi. cum
Licinio commouit. Copias suas multis
proelis fudit. Ipsum postremo domuit. cum
uessum nobilis omnibus exilio seuuen
dam apud pontum mulauum uixit.
Interea et Antonius. mccxcvi. cum
subposidium fecunt. cum tremulebat
dan et tem cum. cum minum Lucbo tonius
cum filio. fortissimi pectus. Oppida capu
ere. Non multo tempore in capsi in oppida
quoque cum uessus Licinium. mccxcimi
nus fere nouces molidus est. ui Licinum
exilium fortuito apud thessalum
mon dum peruenit. Constantinus
tempe uir ingens omnia effecere
mens quae cum optimo pectore. simul
principum totus orbis cessere tens

b.) + De quo ego pauis paflauonis thonor adhos pontifex
IMPERATORIS pauia flauonis ut ho indusis regionib; pontifex;
nor adhos quo ego pontifex sit. Et induxit apuia pfecto et quis
stote pfecti pauis officii huius appellationib; sequantur. Ide est
Et in modestaute eleno constituit et ponit pole monarci. Et pcesules ecclesie
nis. Et patriarchi ycaonis pisidie isauie incomiae atq; oftiaris uatu q;
officii obsequia. Ide et pfecti pauis. Et schni epistolarii. inponit ecc atq; et
asiana quitquis lingua latina. Et phrygia. parcagarnia. officii pfecti
ecc arnaui obsequia. Ingb; atq; carusis annaquo lute libellenses obsequun
tur. Inhis nulla innouare fecerant sed nihil omnis huius modi mun
stehu. Ide soli implebunt. Datum pc bilsani. con xxvii. te xcvii. De tardu
+ DIGNITATIBUS adluarchis; quos bo: archibus questoris;
Ahos dicunt. questoris ycaonia in uos locus alius subsistuete
idoneus arim uarquos praepote questor elegerit. Proposita
scis euangelius. hiarum quibus in locu eorum qui uoloco cecidetunt. Cenau so
lidus pstetis hanc. iporum atq; iii. Et du. Ide schnui in emonie. Et duorum qui
xmie fuauisunt quaeuis nonsint ex uigniaq. sed adluarchibus annum
licenia habeant subrogare in suu locu. Habeant igitur lus uendi
milia sua. sed non ulta. c. solidi. duum lusq subrogare electione questoris
pace. Pretorianuas atq consistauigo data a theodosio. Et picatato. et
quellio. et sacbargo. et pelitino. Illo uidelicet obstruendo uia sigis ex
xxvi. adluarchibus defuncta fuerit heredes et cenau milia ceni. Si in
libetis mi defuncti. hoc ide lus habeant quaeuis heredes patrimasuo
non exartarethur. Data con bilis. Consti. xxvii. te. xcviii. De officio
+ modestaruis uat usq; ponti. Idest a eleno ponti.
DUORUM PONTORUM unus sit pstis modestaru
is appellationis decoratus et habeat subiuis dicione
suas ciuitates atfedere. et nominetur puncia eleno ponti.
A marsia atq et nocessarya ciuitates lus mitro politane. et
non habeant duas istas ciuitates. Spis in ceristeniano

Taf. 7.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a.)

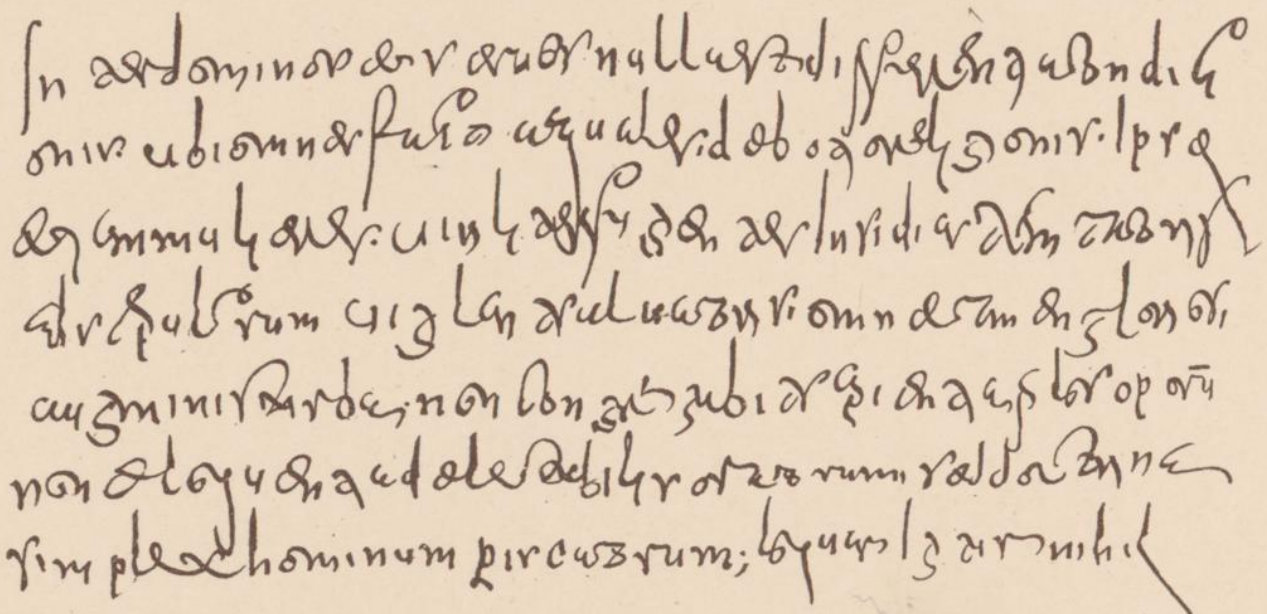

b.)

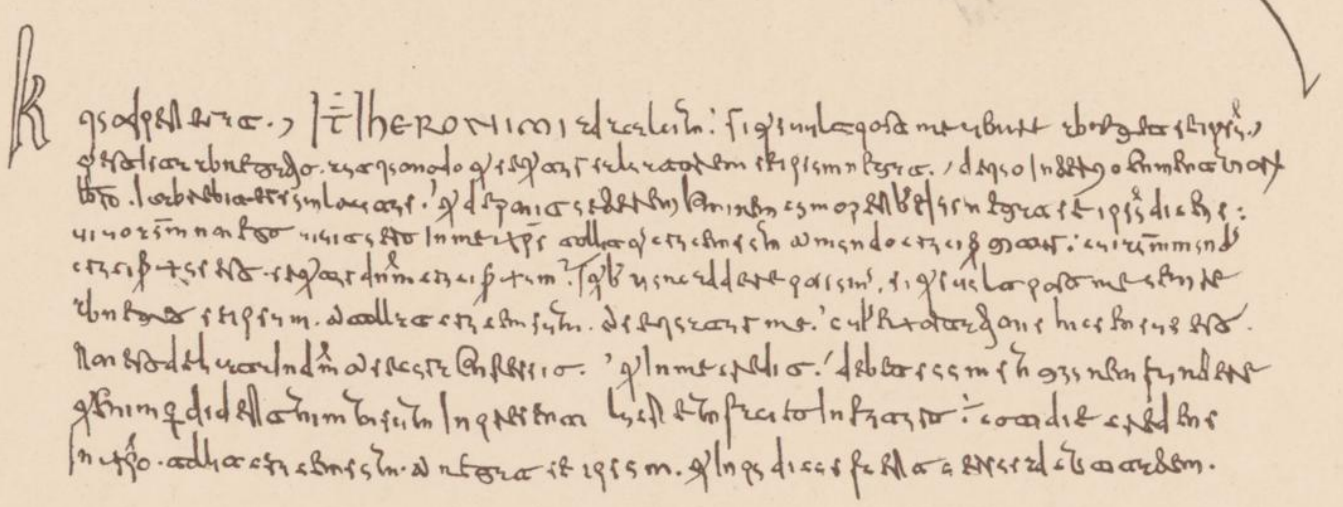

c.)

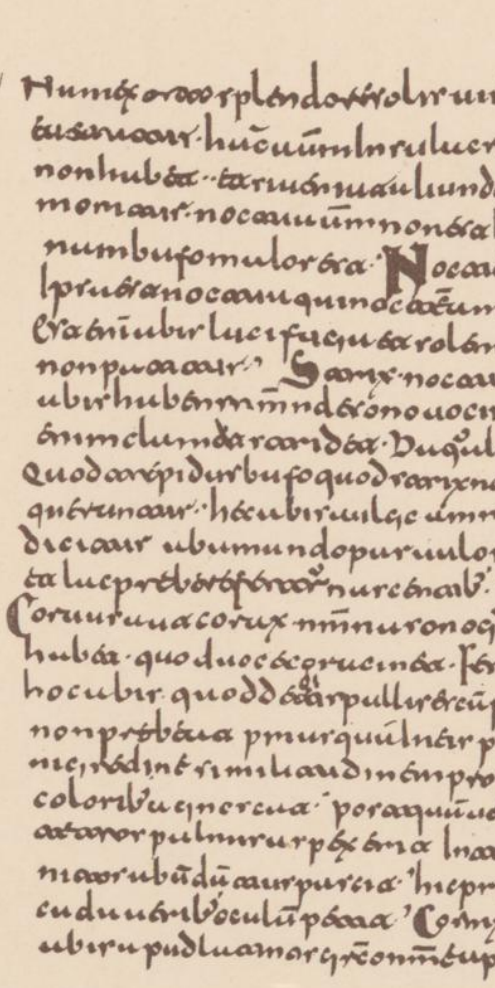

d.)

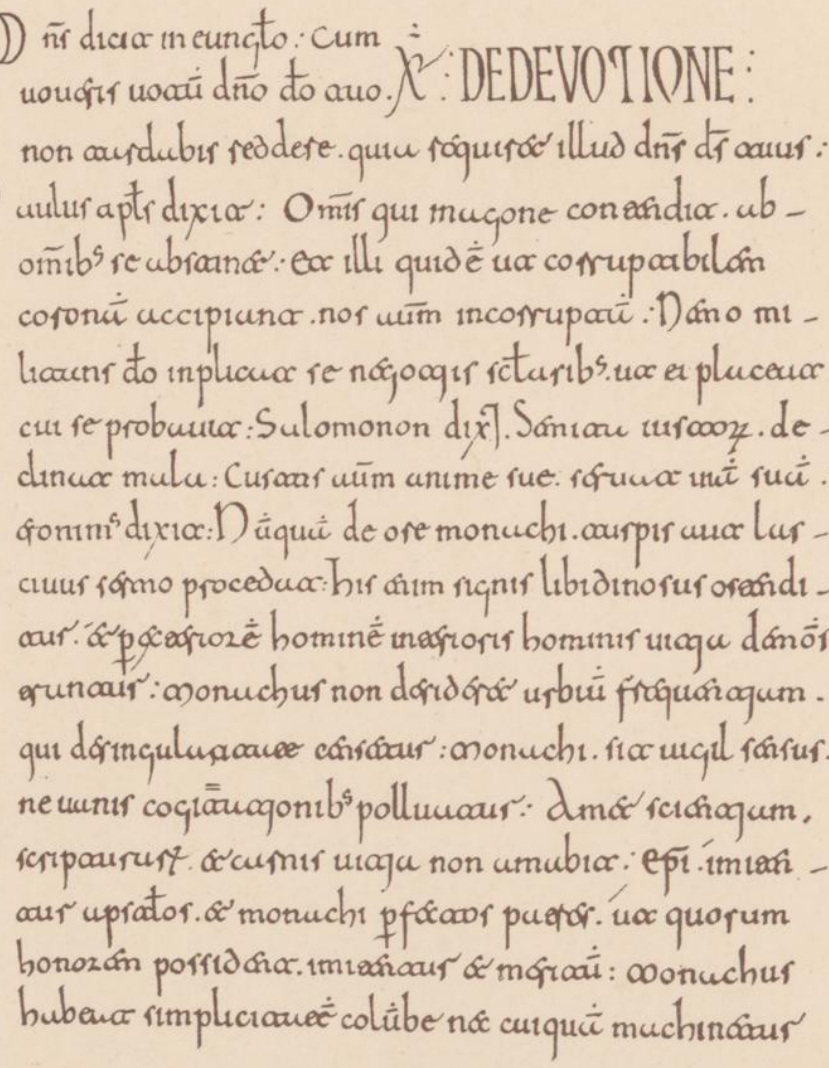

Dñs dicit in euangelio: Cum uoueris uouetu dño deo tuo. X: DE DEVOTIONE:

non tardabis reddere. quia requirit illud dñs deus tuus:

Paulus apostolus dixit: Omnis qui in agone contendit. ab omnibus se abstinet: Et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant. nos autem incorruptam: Damno meum in seruitio deo imponit se negotiis secularibus ut ei placeat. cui se probauit: Salomon dixit. Dantur tuis oculis. dedisti mihi: Tuis enim animae sue. serui tui suae:

Ieronimus dixit: Nequaquam de ore monachi. aspis aut lasciuus sermo procedat: his enim signis libidinosus ostendit. et per occasionem hominem maioris hominis uitam denotat. monachus non desiderat urbium frequentiam. qui desinguladitate eremi: monachi. sicut uigil semper: ne uanis cogitationibus polluantur: Amat semitam. scripturarum. et cunis uitam non amabit: Epi. imitantur apostolos. et monachi pfectos patres. uitam quorum honorem possidet. imitantur et magistrum: monachus habeat simplicitatem colubre non cuique machinatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a) librum scimum. quem in scem
plum redulit. geminato opere ·
et ubertibus scumtenus et pnoru
conporuit · Scripsit et alia
nonnulla ut pote unp. unde
cumque doctissimus · num
et sermone nitidus. et scriptis
purum ut dixi. tum liberalium ·
quum ecclesiasticarum sunt
eruditione munendus ·
Quo defuncto pontificatum
pro eo susceperit pondhem ·
qui usque hodie superest. um
et ipse inscriptuns scr
multum eruditus · quibus
hieroconstitutum admirnstnan
tibus. statutum est synodalis
decreto. ut provincia uustna
lium saxonum. quae eathur
ad ciuitatis ubitanae. cui tunc
dumihel prae erat parrochiae
pertineret, et ipsa sedem
hierconsulem ac proprium
haberet hierconum · constitu
tusque est et per primus antistes
eadberct. qui erat abbas monas
terii beatae mamonae uilpendi

hierconi. quod dicitur relicti eu ·
quo defuncto eollu suscepit
officium pontificatus. ipse
autem ante aliquot annos
et huc luce subtructo. hierco
natus usq. hodie seruat ·
Anno autem imperii oswedi
quanto. coinned qui regno
merciorum nobilissime
tempore aliquanto prae
fuerat. nobilior multo regis
sceptra reliquit · num uenit
romam. ibique adtonsus ·
pontificatum habente constan
tino. ac monuchus factus ·
ad limina apostolorum
imperatoris iesunnis. et elano
rysnis. usque uddien permansit
ultimum · successerte mistni
ceolnedo filio uedilni eli
qui ante ipsum coinnedum
idem regnum tenebat ·
Ubiet autem cum illo et aliis
sighen. regis omnitulium
saxonum. cuius superius mem
nimus. uocabulo offa. uuegis
amantissimus acturis

b) ascendit quae preparauit deus diligentibus se, habet ergo in sublimitate alti
tudinem quia et terna secundum sanctia nunc nullo praetualent penetrari cogi
tatione, profunda quoque est illa inestimabili dampnatis supplicionum.
quae eos quos susceperit inimis dimergit, in quibus sacra eloquia horri
bilis aspectum habent quia inestimabilis terroremque audientibus incutiunt.
cum supplicia inferni loquuntur, bene ergo dis. sacra quoque erat
prosis et altitudo et horribilis aspectus, quia scriptura sacra in utroque
testamento et ammonendo pectaet et ymittendo alta et minando terribilis;
haec nos sicut hodierna die laetientes deo dignis supplicat, ut addere debida
ta quae subiunctaeunt ordo preparati pedetamur. in auctore omnium do.
deo nostro ihu xpo confidentes, qui uiuit et regnat cum patre in unitate spiritus
sancti per omnia saecula saeculorum, amen.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

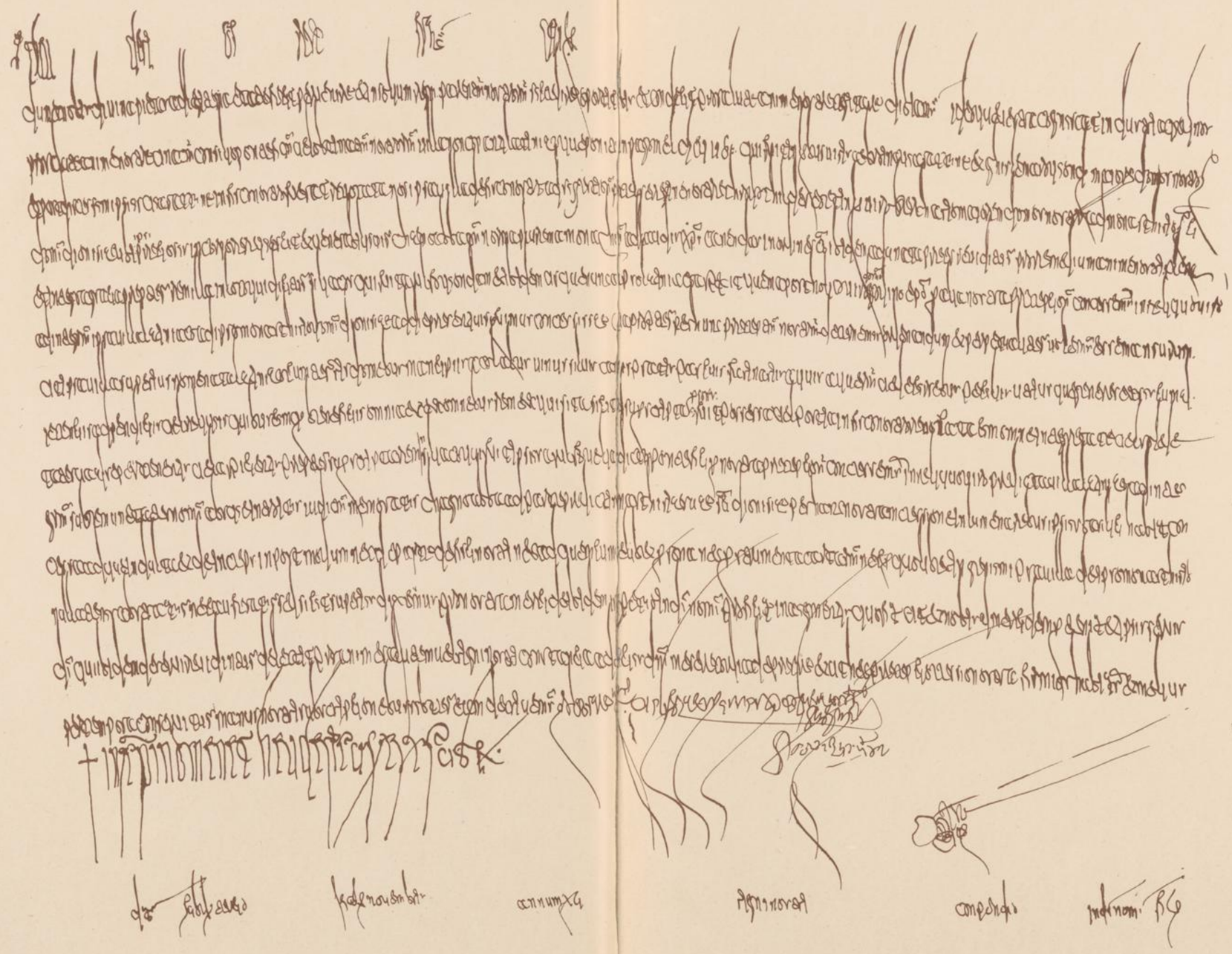

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

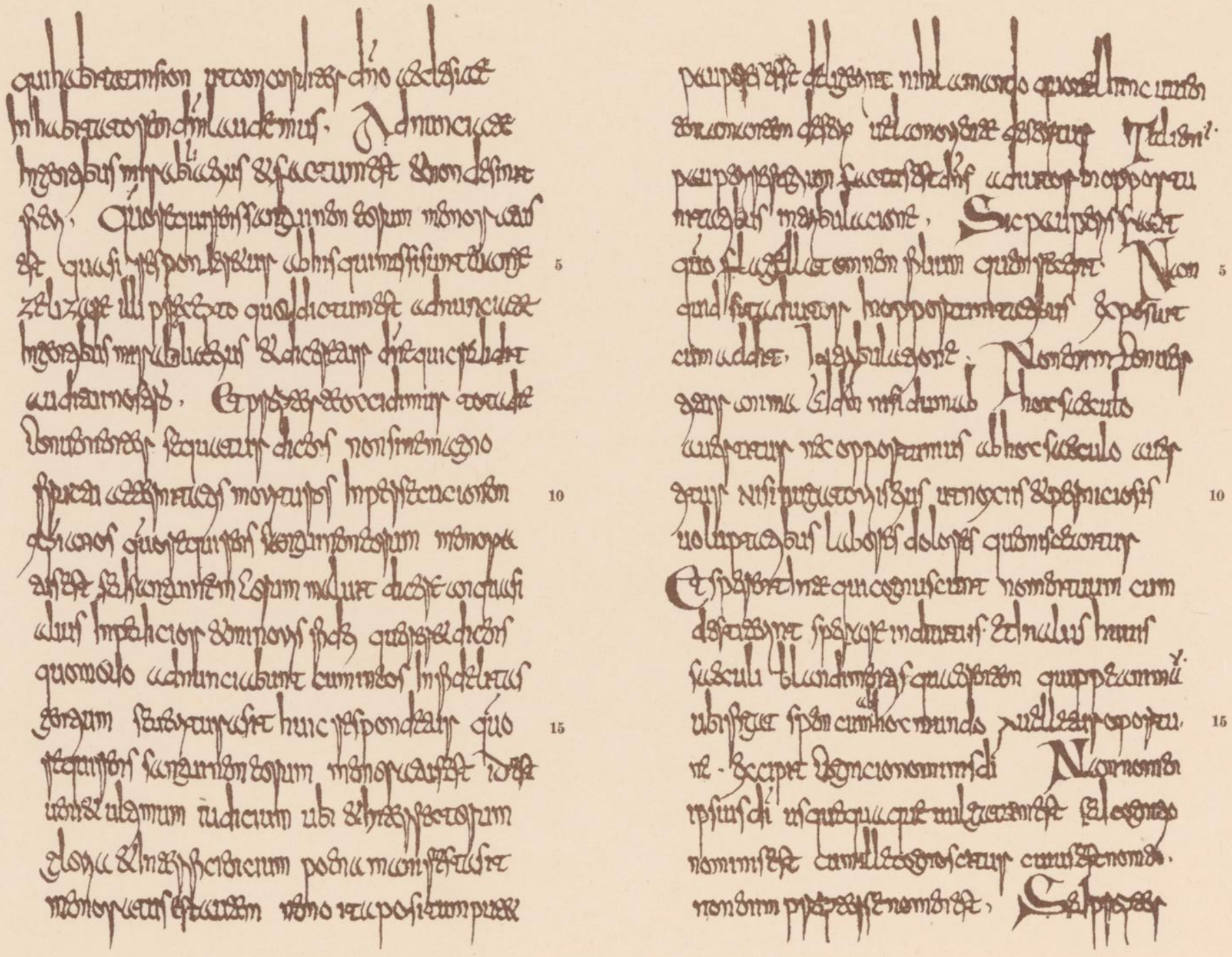

quia hodie tentationem pro conspectu domino celebrabit
in habitaculo suo et in tuae mansionis. Adnunciabit
legatis meis et iudicibus et facietis et omnem desiderium
eorum. Quia secundum sanguinem eorum meum
est quasi respondebitur eis quia effusi sunt et omnes
zelantes illi perfecto quod dicturus est adnunciabit
legatis meis et iudicibus et accedent ad eum quia
audiamus eum. Et postea accedamus ad eum quia
omnes sequentur eum non sine magno
fructu adhibitis monitis impositionem
eorum quia sequitur eos sanguinem eorum meum
adhibet sanguinem eorum meum audiet dicit eis quia
audiis impedicior dominus eos quasi dicit
quomodo adnunciabunt eum in eos in secretis
gradum secretum est huic respondebitur quo
sequitur sanguinem eorum meum adhibet id est
ubi est iudicium ubi est in eorum
gloria et in eorum iudicium poena mon est
monopolium et iniquitatem vino et posuerunt pur

pauperes et egentes nihil habentes quoniam nunc iudicabo
eos in eorum iudicio et adhibebitur desiderium Tu iudicabis
pauperes et egentes facietis et dicis adnuntiabitis domino et
meis et iudicibus meis audiamus. Sic pauperes facient
quia effusi sunt omnes eorum quasi respondebit. Non
quia sequuntur non possumus et eos
eum audiat. Iam audiamus. Nondum denuo
dare omnia. Quia nisi dumtaxat. Haec saeculo
adhibetur nec opponamus adhuc saeculo adhibe
detur nisi pugnatoribus et nocitis et adhibitis
in uolupitatibus labores et dolores quomodo secuntur
Et spiritus et qui cognoscunt nomen eum
desiderant spiritus in eorum. Et nulus huius
saeculi et in eorum quoniam
ubi est spiritus cum hoc mundo nullatenus oportet
re. Accipit vocationem mei. Non nomen
ipsius et usque quo multum est et legatis
nomen mihi est cum illo cognoscetur cum illo nomen.
nondum pertinet nomen est. Et postea

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

trinitate. De uocetructure philosophorum et XXIII
filiis habet littera. ut pompeius dicit. quod littere de
uocibus tantum sunt. linguam intra prestinimus. uocem distinguit
linuba. Quomodo tempus tuos lectoris. utuitur uidere
porro uos lectoris simplex est. ad omne opus pnuntiati 5
onis tonitua commodatu. succo uirili ac strenum. robusti
cum effugiat sonum. non fructu. et tenera. nihil femineum
sonans sed grauitati specie. auribus et corde soluere debet
aurium subaudiuit dicat. Karacteres elimatorum Karacte
res dicunt figuras in litteris. primum ab hoc quam plurimi 10
meo opusculo scripsisse putant. o epistole estimant. non
nulli autem cum filius hoc scripsisse autumant. sed hu
iusmodi eis certitudinem minime repperimus. et hoc tantum con
perimus. quia quia tempore diluuium fuerant facti. quantaque
inundationibus. Autem inruptionibus mundus et bono 15
xius. duas columnas unam lapideam. et alteram lateres
fecit. quibus nequis ita ubi studia deperierint.
litteris innectunt. quorum unum de lapidea usque hodie
in syria manet. habet supradictus elimatorum formas. quem
caldei usque hodie ut multi opinantur habent. quibus etiam 20
sibi utuntur. Cetera autem omnium linguarum post edifica
tionem turris. et earum diuisionem elimatum reperiri
minime fuisse dubitatur. Vox pulsat litteras. non lit
uocem. sed respondet uoci. ut dictum est alloquuntur nos
litteras. sibi reppperit. lit puoc ut dicit. sibi reppperitor et 25
litteras. Item litteras eorum untur et sibi. utuit antonius. lit
teras duobus modis fiunt. mortalis. et immortalis. mortalis
sensibilis. et immortalis intellectuis. quomodo fiunt. Ad quam
utilitatem reperte sint. id est inuentionem memorie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

operamanuum hominum · similes illis fiant qui fa
ciunt ea et omnes qui confidunt in eis ·
vel illud confundantur omnes qui dicunt sculpti
le · qui gloriantur in simulacris suis ·
et iterum quod abacuc propheta testatur dicens 5
quid prodest sculptile · quod sculpserunt illud
fin xerunt illud · conflatile · fantasma mendacii ·
hoc autem productio argenti et auri · et omnes
spes non est in eis ·
Dnm autem in templo suo timeat eum uni 10
uersa terra · sed et alius propheta
dicit · dii qui cælum et terram non fecerunt
peribunt · a terra · et de his qui sub cælo sunt ·
item illic · hæc dicit dns exercituum · spes eius
formans terram · et quæ in ea sunt · ipse plas 15
tes eius · non in uacuum fundauit eam · ut habi
tetur · creauit eam ·
ego dns hoc mihi nomen est · gloriam meam ad
teri non dabo · neque uirtutem meam sculptilibus ·
quæ bina ita transierunt · et ubi numquid sunt · 20
inscriptilibus gentium quiplacent
et per isaiam iterum dicit · ego primus et no

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

damni dominus soluere aut animal cedat. quod siquem decane
sibi pido placuit obseruari secdm speciem pauli sententiarum
lib. primi subtit. Siqua drupedis pauperi fecerit damnū. deca
ne siquem sub eodem tit. comprehensum. Ut si quis cacuum canē
habens in platea uel in uiis publicis in ligamine diurnus ors non
redigerit quicquid damni fecerit id ced dominus dissoluatur. his
illud cedlectum. ut si quis caballum quod siquem animal habens
scabidum tra ambulare permiserit ut uicinorū gregib; permixtus
proprius inferat. morbum quicquid damni p eum datum fuerit
similiter ab eo sarciatur. Incendii siquem uel naufragii casus.
hac ruina si p eum casu res commodatur perierit his cui comodare
se. stante solutione tenere non potest; Nisi forte suā rem liberasse
probetur. cum de eodem casu rem commouetur eripere eos potuisse
secdm sententia pauli lib. ii subtit. de commodato deposito pig
nere et fiducia; T. XIIII. DE ABLATIS PIGNERIB; ET FIDEIUSSORIB;

Debitor solutionē differens potest cedsatisfactionē pignerū hasur
pationē compelli quod tamen siue sententia iudicis ferri non licebit
secd hermogenianum constitutione subtit. de pignerib; do licia
ni et maximiani cedduentiū herennium contiguū uel alia ced
septimum dataū obiecto debito uel deposito pignus a creditore sine
dilatione reddendum sub eodem tit. obligatis cautionis manci
pis debitor promisit se usuram p̄stiturū ea mancipia cedditor
intra statutum tempus de domo debitoris cedduxit operas eorū
in usuras specialiter imputandas sub eodem hermogeniano tit.
Lege filiis familias seruis uel colonis nihil iure in contra actibus
p̄missum. hoc nefilium familiae in damnū parentū et in eadem
regione positis posse pocisti et si quid factum cedque fuerit patri iure
in dubitentur. cedquiri nec cetera mandatis patris uel aliquid pos
se promittere quod si pater cepud hostes est firmitate fuerit con
tractus ex legitimo iudicatur; Nec seruum uel colonū peculium
suum posse distrahere in sup gementis furati notione tenendus secd
constitutione hermogeniani. sub eodem tit. de eorum
contractib; qui cetieno iure subtracti sunt uel theodo
siano legem. lib. v. subtit. nec colonu in scio domino suo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Theod

a.) Imp. Constantinus. A. rufino. ppo.
Dat. k. dec. sirmio constantino. & liciniocaesare cons.

HE. Si curialis intestatus moriatur. Neque filios
neque proximos derelinquat. Curia cuius ordine
submouetur. quicquid reliquerit uindicabit.
Haut nullus audeat ea quasi bona caduca a princi
pibus postulare. quod si fecerit non ualebit. Ha
testamentum faciendi curialibus lex ista tribu
it potestatem.

Fiii. De clericorum et monachorum.
Imp. Th. & ualentinianus. AA. ad tau. pp. & patricium.
Dat. xviii. k. ianu. ariuicto & ast. paru cons.

HE. Si quis episcorum uel quos lex ipsa commemorat.
aut quilibet religiosi. uel religiosae intes
tate sine filius propinquis. ue luxo redecesserint.
quia tamen nec curiae quicquam debuerint. nec
patrono. quicquid reliquerint. ad ecclesia
uel monasteria quibus obsecuti fuerint. p
tinebit. qui si testari uoluerint habebunt li
berae potestate.

Fiiii. De bonis militum.
Imp. Constantinus. A. bonoso magistro militum.
Dat. v. k. mai. ariopolyrufino & eusebio cons.

HE. Milites sine legitimo herede intesta
ti decesserint. & proximos non habuerint.
eorum bona. quae in eodem officio militan
tium dicabunt.
Imp. ppp. Ualentinianus. ualens. & gratianus. AAA.

b.) religiosissimo epo heraclie thraciae. Anastasio re
ligiosissimo epo tabiae uicem agente. Dorothei
religiosissimi epi ancyre. Iohanne religiosissimo
epo iliensi uicem agente. Cuprepio religiossi
mi epi cyzine ciuitatis. Eusebio religiossimi epo
niceae. Constantino religiosissimo epo calchedo
nensi. Pedro religiosissimo epo tarsi. Iohanne reue
rentissimo epo cucusae uicem agente. Palladii
religiosissimi epi melitinae Iohanne religiosissimo
cesariae palestinae. Pompeiano religiosissimo epo
bizacii. Amazonio religiosissimo epo edessae. Ale
xandro religiosissimo epo cangrorum. Thoma reli
giosissimo epo apamestriae. Euphranta religiossi
simo epo tyanae. Theodoro religiosissimo epo hiero
polis syriae. Boporio religiosissimo epo neocesariae
Iohanne religiosissimo epo bostre philippo religi
ossissimo epo mirae. Theodoro religiosimo epo sele
uciae isauriae. Iuliano religiosissimo epo sardensi. Theo
dosio religiosissimo epo gortine. Eustachio religio
sissimo epo damasci. Theodosio religiosissimo epo
rodi. firmo religiosissimo epo tabason africanae p
uinciae. Theodoro religiosissimo epo antiochiae
pisidiae. phoca religiosissimo epo faliense. Eu
logio religiosissimo epo pergae. Seuerano religio
sissimo epo aphrodisiadis. Cyriaco religiossimo
epo amidae. Seuero religiosissimo epo synadorum.

hucusque patrum notker.

Tafel 15.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ubique pene adimiegrū inēfectis pauci fuga liberati sed & mauri & alie gentes qui in puincia
eorum in greci pretiumpserunt ab ipsis francis deuicti sunt;

AN·CIII· Consul iustini iun agis· Ind·VIII· anno X· consul iusti iunio agis· Ind VIII· hoc anno sigibtus rex
franc· bellū cū fratre suū· hilpericū· mouit· & cū eū ciuitā in clusū haberet· & de eius inē
fectione cogitaret· ab hominib; chilperici· p fradē inēfectus ē & suscepit regnū eius
childebertus filius ipsius;

AN·CI· Consul iustini· iun agis· Ind X· eo anno mortuis regii atq; egregii adulescentes chlothacari
us· & chilodomeris filii gunthegrani regis;

AN·XII· Consul iustini· iuni agis· Ind· XI· hoc anno· moroueus filius hilperici· regis occisus est;

AN·XIII· Consul iustini· iun· agis· Ind XII· hoc anno· duo germani salonius· & sagittarius· epi· asenado
que cabalonno collecta ē p diuersis criminib; ab episcopatus honore deiecti· eo anno mortu
us ē iustin agustus & suggessit tiberius in loco eius;

AN·I· Consul tiberii constantini agis· Ind·XIII· eo anno mse octubre ita inualinsi territurio rodan
exundauit· ut copias messiū denegaret· & intra italiā ita flu exundauerit ut dāna agricole pate;

AN·II· Consul tiberii constantini· agis· Ind·XIIII· ea ind mse septēbri austregildis regina obiit;
ppē cuius transitu inēfectis duo medici· nicolaus· & donatus· eo anno nūmolus patricius
cū uxore & filius· & multitudine familie ac diuitiis multis· In marca childiberti regis· idē
ni
lauione ēfugit;

AN·III· Tiberii agust Indic·XII
AN·IIII· Tiberii agust Indic ·I·
AN·V· Tiberii agust Indic·II·
AN·VI· Tiberii agust Indic·III·
AN·VII· Tiberii agust Indic·IIII·

VS QU EHIC : at
MARIUS : nau·
AFRIS COPUS : nius· ⌐ 20

Cotusuber mīgildo leubegildi regis filiū bisarie diuisi mutua cede uastantur;
Indic·V· Mauricius anīn·XXI· sueuia leubegildo rege obtenta gotis subiciunt·
Indic·II· gotis recaredo rege intendente a fide catholica reuertunt; dum a res· aduersus
romanos dimicantes auro magis quam ferro pelluntur;
focas· annos· nouē· iste seditiones militari impr factus mauricium agstm nobiliū q; multos
huius tempore parsim & uetti poriente egyptum ciuile bellū faciunt a se mua sede pstermunt;
proelia quoq; psarū grauissima aduersus rē pubi exciant a quib; romanis fortē debellati·
plurimas puincias & ipsam hierusolimam amiserunt·
Eraclius quinto imperii sui dū fungit anno sisebotus gotorū rex· in spania plurimas romane
milicie urbes quarto regni suo sibi belando subicit· & iudeos sui regno subditos pteos·
qui fuga lapsis ad francos ad xpi fidē conuertit;
Huius imperatoris tēporib; ad·XIIII· usq; imperii sui annō· & chlothacarii gloriosissimi·
francorū principis· quadragisimū regni sui annū· multa reipublice partib;· Ubique
pene aduersis gentib; dispendia inlata fuere;

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nonenim sumus dubii quod peum quiuobis uisus fuerit possint fideliter conseruari · Ita ergo omnibus in
rep̃hensibiles atq· obedientes existere · quatenus uenient aduos si quipatrimonium ipsud recuruus est
sciat quemadmodum unicuiq· uestrū prosua debeat strenuitate rependere · DAT D·XV· MAPR

VIII VIR SCISSIMUS MAXIMIANUS IND III· GREGORIUS CIPRIANO DIACON·
ep̃s nr ecclesiam dī prauis hominib· purgare desiderans laudabilit̃ erga ecclesia fiducorū uitā fuit sic
nosti sollicitus · Quidū eorum acuis uigilanter cura pastorali intendere et malefico quod uulgo carterma
dic quos dā didicit maculatos · quos etiam sicut & dilectionis tuae nuntiauit epta dedit in custodia & i
nendos · Sed quia peccatis nrīs facientibus moste p̃uenatis crim̃ ipsum ulasci non ualuit · Necesse est
ut dilectio tua cū omni hoc subtilitate indagare festinet · atq· ita ineos secd̃m immanitatē studeat facino
ris uindicare · Qualiter sēs supscripti epm zelo correctionis ac iustitiae in hac ultione ppt dm̃ nouit
potuisse si uiuere et cōmoueri · Omni ergo uisture omniq· instantia dilectio in hac causa zelū suū erga
omnipotentē dm̃ curet ostendere et inimicis illius aduersitatē dignā in flicti sultionib· exhibere ·
Ut impleatur qd̃ scriptum ē · Nonne qui te oder dn̄ oderam illos · & sup inimicos tuos tabescebam —
Si igitur hoc zelo dilectio tua accendatur in eorum quidm̃ reliquerunt & contra eum aliquid malefici seger
poenam monstretur · Quod si recte illic exsequi non ual & nobis qui tales sunt transmitti debent · Si tam̃ hic
monstrari poterint unde illic possunt absq· difficultate conuinci · Sed quia hoc impossibile eē existimo
illic p̃tedeb & districta atq· fortis correctio p̃uenire · Uirū autē gloriosū domnū libertinū p̃torem in tali
loco p complectionē omnipotentis dī adiutorem tē habere confido · In hac tam̃ causam tescere minime
debuisti & iam si tibi quilib & saecularis iudex aduersarius potuisset existere · Possessiones preterea
archellai medici dilectio tua rationabiliter tueatur ut aliquib· iniuste eū minime grauare p̃mittatis ·

DAT DIE XX MENS IND·II·GREGORIUS CONSTANTINAE AUGUSTAE ·

VIII Cum serenissimā dominam sciam de caelesti patria atq· animae suae uita cogitare ac ipsam ecōmitte
re uehementē existimo sic aqua e p̃ more omnipotentis dnī sunt suggerenda si uero · Dū in sardinia
insula multos eē genitales cognouissent · eosq· adhuc praue gentilitatis more idolorū sacrificiis deseruire ·
et eiusdem insulae sacerdotes ad predicandum redemptorem nrīm torpentes existere · Unum illic extra
liae epis mi si quimultos ad fidem dnō cooperante p̃duxit · Sed quidam rem mihi sacrilegam nuntiauit
quia hi quinea idolis immolant iudicap̃miū p̃soluunt ut hoc eis facere liceat quorū dū quidam baptiza
ti essent & iam immolare idolis desuissent · adhuc a b eodem insulae iudice & iam post baptismū illud p̃miū
exigitur qd̃ dari prius p idolorū immolatione consueuerant · Quem cui p̃dictus ep̃s increparet tantū se
suffragiū promisisse respondit · ut nisi de causis & iā talib· impleri n̄ possit · Corsica uero insula tanta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Karol uero postamissū imperū fer cū asuis strangulat · tam ambrem finium uncā
p̄ senam possessū² celestē uiceredimus · Nortmanniū omnia loco usq· mosa
more solito & partem burgundie deuastant · Anni dnī · DCCCLXXXVIII ·
Verū uerdiximus franci diuisi aliqui uuidonē qui partib; fulchonis archiepī
fauebant aliiodonē inter quos theodericus comes eminebat · in regno statu
ere contendebant · Conueniēt itaq· quiodonē uocarunt cōpendio palatio
atq· cū consensu eorū qui sibi consentiebāt · per man uualtheri archiepī bene
dici sibi in regnū fecerē · Pauci uero ex burgundia uuidonē lingonis ciuitate per
geionē eidē ciuitatis epm regē sibi creauerē · Interī dū hāc agunt ordinatur
dochilo camaracensiū Atrebatensiū eccle epī · XVI · kl aprt · Athi quinulta
murū atq· circa alpes consistunt tullo adunati · hrodulfū nepotē hugonis abbatis
pepm dicte ciuitatis benedici in regē poscierē · quō & ita egit · Vuido ū rex
facē audiens odonē in francia creatū regē · cū his quise sequi deliberauerant
redit italiā · ibiq· cū berengero regē nonmodica gessit bella sēpq· victor
exitit · Cūq· berengerū e regno fugere cōpulisset romā uit · impēfficiē ·
Odo ū rex francos quisuo nolebant se subdi dominationi · partī blandit · pastī
tiorib; sibi sociari festinabat · Sed cū ei fidē dedissent · quo ei dominatui
se subderent · Contulerē se ad Arnulfū regē ut iuuenirent in franciā & regnū
sibi debitū recipere & · Inter quos erant primi hui discordie fulcho archiepī
& hrodulfus abba · nec non & balduinī comes · Sed dū illi hec agerent contigit
odoni regi p dī misericordiā inopinata victoria · Nā die natiuitatis sēi ioh
baptiste cū paruo exercitu danorū exercitū obuium sup axonā fluuium
cōmissoq· p̄lio mox victor exitit · Quae victoria · ñ modicā illi contulit gtiam ·
Post hec abarnulfo conuocat ad placitū · Qui sibi & regni suisq· consulens ·
suptis primorib; e suis ad regē ire non distulit · p̄misitq· ante se theodericū ·
cū alius quibusdā nuntiarent aduentū · & cū eo de his quē necessaria erant
tractarent · Qui ut sibi imperatū fuerat p̄ regē · ei renuntiant quodie
ad conditū placitū deuenirent · Interī dū missi inter illos discurrerent
balduinī relictis socius uit ad regē odonē · & p̄misit se de reliquo fidelem
illi fore · At ille benigne suscepit eū & cū honore hortat q· est ut missa
pro missione maneret & · Iussit q· ut secū ire & ad conditū placitū · Sta tortaq· tu
die odo rex fret auxilio suorū uuormaciā uenit · honorificeq· abarnul
fo rege suscept · & facti amici remisit eū cū honore in regnū suū · petens
ut indulgentiā eis dare & quise adeū contulerant · Interī nortmanni

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a.) quoq man̄ iste lib uenerit eadē caritate in
citent̄ ad legendū · Hec sint dicta de supra
dictis trib, libris; quos in vnu componere uolui nunc etiā libet pandere
qua causa studueri alios libellos scribere.
Cum q̄ psecutionē quā in monasterio nr̄o ut
supdictū ē passus erā fugiens ad fuldense
monasterium uenirē · ibiq, p annos · iiii · cum
tranq̄llitate magna cōmorat̄ uiderer dictan
di scribendiq, studiū frequentare · postulabar
a quib, dā eid̄ē monasterii frib, · ut sci Bonifa
cii uitā difficili stilo editā aliqd facili edere.
Quā petitionē licet diu denegarē · postremo
tam̄ cōpulsus importunis pcib, ut potui qd
petit̄ erā impleui · Causa q̄ tali librū sci
Bonifacii pmpt̄ scripsi · Aliū quoq, libellū
quē appellaui manualē p ammonitione
clericoq & laicoq scriptū ibidē posit̄ edidi.
Item libellū puerbioq in eodē monasterio
posit̄ scribere cepi · Cū aut̄ assiduis eptis
p monasterii nr̄i frīs quosdā reuocat̄ ad pa
triā nollē cito reuerti · tā ppt̄ psecutionē
supdictā quā pilloq frūm intīquos ē cōmo
rabar petitionē · omnimodis enī pcib, ut il
los deserere efflagitabant · uix tandē abil
is remeandi licentiā obtinui · Ierūtam̄ ad
monasteriū nr̄m prius puenire nolui · quam 5.
indiciis aliquib, explorarē · qualit̄ om̄a age
rent̄ ibidē · Quadere ad monasteriū amarbah
dictū prexi · cupiens illic expectare · q̄usq,
cert̄ fierē de suspecta monasterii nr̄i quali
tate · Cūq, ab eid̄ē monasterii abbate suscep
tus omni humanitate & pietate retineret:
& de sacre scripture questionib, multus int̄
nos sermo assiduus ageret̄ · placuisset̄q, ei se
pissime responsio mea · accidit ut iuxta
paschalia festa dixisset ad me · Credite m̄ · q
si uob pcipere aliqd possē · absq, dubio pci
perē ut in hac sollēnitate pxima sermonē
faceretis ad pplm · Cui ego respondi dicens:
Cur talia dicitis ad me q̄ nihil hui rei scio.
q̄ numquā consueui pplm alloq in publico.
Illo ū eadē repetente · cepi mox cogitare

b.) Sicq fit · ut & in dualitate & trinitate fuissent.

estans · s, semp trinitas hoc ē imago diuine
pfectionis inuenit̄. Similit̄ sic quidā numeri
& dualitatē & trinitatē in se habere pbantur:
sic etiā homines plurimi licet peccatis nimis
dediti in dualitate fuerint · tam̄ ad meliora
id̄ ad trinitatē quandoq, cuertunt̄. Qui aut̄
in prauitate sua pseuerant · aptissime figuras̄
phos numeros q̄ nulla pportione equa ad tri
nitatis speciē flecti possunt; Possunt adhuc
alia mysteria in numeris corā positis reperi
ri · que his q̄ rimari solent subtilia relinquo
inuestigandā ·

Libet etiā pferre quantū reminisci ualeo · quot
libros quib, dā cenobiis t amicis tradideri · Et p
mo quidē frīs fuldenses nominare uolo · q̄a scribiq facili
peo qd apud eos maxime laborauī scribens li
bros multos q̄s monasterio nr̄o tradebā · ideo
apud nos q̄q, scripsi lib q̄s ipsi n̄ habebant.
Tradidi nāq, eis sic memini · vii · libellos · her
ueldensib, aut · ii · lib · Cūq, ex parib, illis
remeisse · & ad amarbah uenisse · tradidi eid̄ē
loci abbati · i · lib · Postea ū cū frē nr̄o Wille
halmo pfect̄ · dedi ei · iiii · lib · intīquos erat mis
salis lib satis pciosus; Abbati de Laureshem · Abbati de cymn dona libru · i ·
i · lib · Abbati de heremitis · i · lib, Ipo cuidā de · Ipo de loci Afra · i · lib
lingones, ad nos uenienti · i · lib, Abbati de ebe · Ipo de augusta · i · lib
resperc · i · lib · Ad altaha · ii · lib · Amicis quib, dā · Ipo de palinberc · i · lib
in poemia positis · iiii lib · Amico cuidā in
patauia posito · i · lib · q̄ & pcauenū m̄i dedit.
Cuidā ring de cihstert · i · lib · Cuidā monacho de s. burchardo · i · lib
Abbi de frisingen · i · lib, Ad tegrinse · ii · libros.
Ad wolrimpure lib · i · manualē scripsi · Similit̄ ad augiā lib manū
Ad prōlense cenobiu ppe nos positu uolum
unū inq̄ iii lib erant · S, & filio sororis mee
ibidē posito · i · lib · uariasq, eptas dedi · Ad
superi q̄q, monasteriū · iii · lib · ad S. Paulū
ii · lib · Ad inferi mon · i · librū dedi · Pretea
multis aliis dedi t misi aliq̄ndo sermones t
puerbia seu aliq̄ edificationis scripta · Taba
aut̄ laboris mei indicia, hic idem ipsum · ut aliqs monachos oci
ositati deditos cuertere · & ad aliqd opus
monastice uite congruū incitarē · Si enī
tā magna nequeunt · t faciliora agere possunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

respondes. & contra me loqueris. Et tibi dico questo qs pmiserit ut in cōmentarius tuis quedā de origene quedā de
apollinare. quedā de ipso scribere. 7 n̄ de origene totū aut ex te aut ex alio. In te interi dū aliud agis crim̄ fortissimū
pdidisti. Et oblit̄ es veteris puerbii mendaces memores ee debere. Dicis enī me in cōmentarius meis quedā de origene
quedā de apollinare. quedā ex me ipso posuisse. Si ergo apollinaris sunt 7 origenis duę sub aliaq; nomine posui. q̄m in
libris tuis m̄ crimen impingis. qd̄ q̄ndo scribo alius hoc cudit q̄dā suspicat̄. alius ille & q̄dā ego sic int̄ apollinarē 7 di 5
didimū 7 explanationis stilo & dogmatū magna diversitas ē. Cū in uno capitulo diuersas pono sententias nū straria sen
sus sequi credendus sū. S; hęc alias nē quero a te qs t̄ obiecerit. q̄re de origene t abstuleris quedā t addideris t mutaris 7 te
q̄si in ęculeo appensū interrogauerit. bona ft animalia quę transtulisti. frustra simulas innocentiā ut interrogatione sta
tuta uera pcunctationē extenues. Ego n̄ accusaui q̄re origenē puolumtate transtuleris. Hoc enī 7 ipse feci. 7 ante me uicto
rin̄. hilarius. ambrosiusq; fecer̄. s; quare translationē hereticā pfationis tuę testimonio roborasti. Cogis me eadē rursus 10
iterare. 7 pmeas lineas incedere. Dicis enī te in eodē plogo te ea quę ab hereticis addita fuerant amputasse. 7 phis repo
sisse bona. Si hereticorq; mala abstulisti. ergo q̄ dēpsisti id addidisti. aut origenis erunt aut tua. quę utrq; quasi
bona posuisti. s; multa in his mala negare n̄ poteris. Qd inquis ad me origeni imputa. Ego enī ea tantū quę ab hereticis
addita fuerant cōmutaui. Expone causas q̄re hereticorq; mala tuleris. 7 origenis integra dereliqueris. Nonne pspicu
um ē qd̄ mala origenis ex parte hereticorq; nuncupationē dānaueris 7 ex parte susceperis qr n̄ mala s; bona & tuę ee 15
fidei iudicabas. hęc ft de quib; quesiui. utrū bona eent an mala quę in pfatione laudasti. quę amputatis pessimis
q̄si optima remansisse obstitis es. 7 te in uere argumtationis appendi aeculeo. Vt si bona dixeris hereticis cōphāris.
si mala statū audias. cur ergo q̄ in pata ft in pfatione laudasti & n̄ illud adiuxi qd̄ tu callide simulas. cur quę mala
erant ad latinorq; leticā transtulisti. Mala enī ostendere int̄ dū n̄ docendus ē s; uitantis. ut cauear lector n̄ ut sequat̄
errores. ut nota contēnat q̄ n̄ nū quā ignota miraculo ft & audes post hęc dicere qd̄ ego auctor scriptorq; taliū sim. Tu 20
aut̄ ut int̄pres inq̄b; emendare aliq̄d potueris plus egeris quā int̄pres inq̄b; n̄ potueris solū int̄pratus fueris. Recte
ista dicere si libri tui periarchon p̄faciunculā n̄ haberē. qd̄ & hilarius in transferendis omeliis ea fecit. ut &
bona 7 mala n̄ int̄pti s; suo imputarent̄ auctori. S; n̄ dixisses amputasse te pessima 7 optima relinq̄sse. ut cū q; deliro
euadere. Hoc ē qd̄ destruit strophas ingeniolī tui. 7 te hinc inde obstricū euadere n̄ sinit. Nec in tantū abutare simpli
citate lectoris. Et sic omis q̄ tua scripta lecturi sunt bruto putes. ut cū uulnera putrescere sinā sano corpori te imponere 25
ENIIAACTPA n̄ rideant. de carnis resurrectione qd̄ sentiā. nā in apollogia tua didicim̄ nullo mēbro amputato. nec aliq̄
corporis parte desecta. hęc ē tuę simplicitatis pura & apta obsessio. quā ab omib; italię epis asseris ee suscepta. credere
dicentī. n̄ me dubitare de te iste liber n̄ pamphili faceret. Et tam̄ miror. q̄m pbarit italie qd̄ romę intempsit. Epi
susceperuq; qd̄ sedes aplica odemnauit. Scribis q̄q; me litteris indicasse. qd̄ papā theophilus exposione fidei mup
chiderit quę ad uos nec dū puenit. 7 polliceris qd̄ q̄cq̄d ille scripsit. tu sequaris. Ego me hoc scripsisse n̄ noui. nec istius
modi umquā litteras direxisse. S; tu id curo ad incerta osentis. 7 his q̄ qualia ft futura nescis. ut certa declines. 7 adeorq;
n̄ tenearis ad sensū. Duas synhodica 7 paschale ei epias sua origenē illiusq; discipulos. 7 aliā aduersū apollinarē. &
eundē origenē p hoc ferme biennū int̄pratus sū. 7 in ędificationē ecclę legendā nr̄ę linguę hoib; dedi. Aliud
operū ei. mę nescio t̄ tulisse. Et tam̄ tu q̄ p̄ pe theophili dicis te in omib; sententiā seq̄. Cauene hoc magistri 7 odis
capuli tui audiant. 7 offendas quā plurimos q̄ me latronē te martyrē uocant. ne uascat̄ t q̄ sua papā epyphaniū. 35
adeo epias diligens. hortabat̄ ut p maneres in fidei ueritate. ut n̄ mutares ullo terrore sententiā quę epia ologra

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dit · Castella sans munita destruxit · Qui prædones & alias
ecclæsticas possessiones diripiebant · ipsi mense mutuis cras
santes seditionib⁹ ultione diuina p̄ diris & beneficiis p̄uant⁹ ·
In bello sup⁹dicto cū clericis suis magadaburgensis archi
eps occidit⁹ · Adalpt⁹ Vuormaciensis epc capt⁹ in custodia
mitit⁹ · In Lobinga plures occiduntur · An · lxxviiii · Rex un
garie fines inuasit · Legati papæ cū patriarcha Henrico
ratisponā de pace tractaturi uenunt · sed parū pficiunt ·
Rege cū legatis ad fritzlla cū exercitu uenente · Saxones
pfidi regē 7 legatos cū dolo fallentes cū iuramēto pacio
nē fecer⁹ & ita bellū diruit⁹ · Fridric⁹ dux alemanniæ p
ponit⁹ · Norpt⁹ augustensis ꝓposit⁹ · curiensis ecclīæ pful cōsti
tuit⁹ · O miseranda regni facies · Sic inq̄dā comico omis sim⁹
geminati legit⁹ · papæ geminati · pontifices geminati ·
reges geminati · duces s̄ geminati · De ieiunio · iiii · tēpor⁹
scisma nouū cōtra decreta pontificū & cōtra ecclæsticā cōsue
tudinē excoriat⁹ · sed aprudentib⁹ respuit⁹ & refellit⁹ ·
An · lxxx · Rex expeditionē in saxoniā faciens gentē du
rissimā pfidā & p̄uā · vii · kal · febr · sternit · fugat · &
uastat · Interi⁹ autē rege 7 duce Frider⁹ absente aduersa
rii 7 sequaces eor⁹ rectā inuadentes p̄das ac incendia
exercent · Ad ppetuū aū exitiū suū scē augustensis ecclīæ
iii · id̄ iuñ suburbana uastant · & cōcremant · Ecclam
etiā principis aplor⁹ incendunt · Altmanno pataviensi
assentiente exemplū q̄ dñi ñ imitante qui a samarita
nis ñ suscept⁹ cū adiscipulis rogaret⁹ iniuriā immissione
de celo ignis ulcisci · ñ ueni inq̄t animas p̄dere sed saluā
re · Inefas & caten⁹ inaudita ecclīæ cōtumelia · cūerse
& dō sacratæ mulieres nubere s̄ coactæ · Colloq̄ū regis
in Brixina · Gregori⁹ vii · ab epis transalpinis & cis alpinis
p̄ supbiose (repudiat) excōmunicat⁹ · Wicpt⁹ rauennas epc · minus
sapientiū cōsensu greg⁹ vii · supponit⁹ · Rodolfus 7 Welf
duces erroris cū omib⁹ sequacib⁹ eor⁹ excōmunicantur ·
Rex Henric⁹ denuo saxoniā inuadens uastat · incendit ·

seductione circūuenti · tandē urbē egressi · bella tēp
tant · sed citi⁹ di nutu ab exercitu regis parti⁹ gladiis · par
tim equis sternunt⁹ · parti⁹ flumine mersi intercunt · &
paucis euadentib⁹ alii captiuant⁹ · alii truncant⁹ · Saltē
rex romā ingressus · cū omni humilitate & deuotione
aplor⁹ limina petens · Wicpt⁹ ducū suppositū inuig⁹
aplor⁹ in sede aplica cōstituit · Castrū q̄dā in sibeneich
ap⁹ domib⁹ cōstructū ab antistite Sigefrido & a duce
friderico & comite Ratpotone dō donante sine dāpno
suor⁹ · vi · id̄ aug⁹ in censū ē atq̄ destructū · Plurimi ex ad
uersarius igne s̄ cōsumpti · plures occisi · aliq̄ in custodia &
in uincula s̄ traditi · Magister Henric⁹ aug⁹ can⁹ · cū Wi
goldo epo expulsus in cenobio s · magni obiit & sepult⁹ ē ·
An · lxxx · iiii · Dolis quorūdā fraudulentor⁹ urbs aug⁹ cum⁹
nihil timētib⁹ hostib⁹ angusto introitu clauib⁹ adulterinis
aperit⁹ · Victores ingressi uetus pt̄ miseranda anima nil reliq̄
fecer⁹ · Hostili rapacitate cuncta uastant⁹ & diripiunt⁹ ·
Claustrū etiā canonicor⁹ irrupentes despoliauer⁹ · & in refec
torius epī & officinis castra habentes · cuncta ad stipendia
fratrū p̄uenientia cōsumpsert⁹ · & cū mereticib⁹ scortantes sa
cras ēdes polluer⁹ · In curte epali tres ecclīæ s · mich · s · Petri ·
s · Laur⁹ · cū palatio · aliisq̄ edificiis cōcremantur s̄ · A ducatus
aū Wigaldus ornamēta ecclæstica · calices · turib⁹ · annulos
cōminuit · Altaris scē mariæ tabulā delāminauit · The
sauru quē · B · ai · epī embrico sub anathemate frib⁹ reli
quit · distribuit · Iram etiā habitacula undiq̄ uersū cōstru
cta · ipsis eiectis atq̄ dispsis p̄uīæ suæ fautorib⁹ cū aliis
ecclīarū possessionib⁹ accōmodauit · Henric⁹ patriarcha
ob · Frid · successit · In Italia triennio transacto rex · gg ·
vii · fideles cedibus diuisisq̄ cladibus cōpmens · ditioni
suæ subiugauit · Romani tandē gg · vii · iniuste res
puentes · Wicptū sup positū recepunt, (ordinauerunt) clementis
noie imposito · A quo cōmuni pseudopontificū & ro
manor⁹ cōsilio & electione Rex 7 regina imperiali bene

Taf. 21.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ee que rex intento animo requirebat. Conuoca
to g epo cuittis cu clero & popto accerex
in numerabilu ornatu. ad basilica sci mag
cenu detulit tumulandu. non minu plan
gens nepotes mortuos qua cu matre filios
ppos ia sepultos. Post hec misit pappulu
carnothenc urb epm. q merouechi cada
uer regrens. iuxta chlodouechi tumulu
sepeliuit. De theodoro epo. & plag Sup
Denuq cu rex maxima uxen tionem Latherius.
theodo epm uerbu pseq conaret. et
massilia ia childebti regis dominatione re
uocat fuisset. ad discutiendas causas ratha
rius illuc qsi dux a parte regis childebti
dirigit. Sp postposita actione que ei a rege
iniuncta fuerat. epm uallat. fidejussores
ingrit. ad psentia regis gunthrani du exist
ut scilicet ad synodu que madiscone futura
erat qsi ab epis dapnandu ad eet. Hec de
fuit ultio diuina que seruos suos ab ore
canu rabidoq defensare consueuit. Nam
egrediente epo a ciuitate. statim ecclie res
diripit. & alia q de sibi uindicat. alia sub
sigillo munitione concludit. Cunq hoc
fecisset. primu famulos eius seruissimus inua
dit morbus. et haustosq febre perit. filius
eius ab hoc incomodo defecit. que insub ur
bano massiliq ipsius cu gram gemitu sepeli
uit. fuit q talis domu eius plaga. ut cu ab
urbe illa eet digressu. uix ad patria sua re
gredi putaret. Theodorus u epus a gunthran
no rege detentus est. sed nichil ei rex nocuit.
Erat enim uir egregie scitatis. & in oratione
assiduus. De quo in magnericus treuerensis
epus hec retulit. dum hos annos cu apsentia
childebti regis ita sub ardua custodia duce
ret ut quando ad urbe aliq uenisset. neq
epm neq quenq decumbu indere permitteret.
ad uenens treueris. nuntiatu est epo. hunc
dam uinum positu dam abduci. Surrexitq
sacerdos tristis. ac uelocit psecutus reptit eu
adiuxit. Causatus q cu custodibu cur tanta
eet impietas ut non liceret fri frem aspicere.
uiso tandem osculatus e eu. & indulgens
aliqd uestimti. discessit. Veniens itaq ad
basilica sci maximini. psterniit sepulchro.

illud apli iacobi recitans. oratio p infirmo cu ut sal
uetur fusaq diu oratione cu lacrimis ut frem
dignaret dns ad iuuare. egressus e foras. Et
ecce mulier qua sps erroris agitabat. clamare
sacerdoti cepit acdicere. O sceleste & miserime
dieru. q p uiuuico iro theodoro orationem
fundis ad dnm. Ecce nos querimu qualit ab
his gallis exterminat qui nos cotidianis in cen
dis conflat. & tu p eo rogare ni desinis.
Satius enim erat res eccie tue diligenti inqire
re. ne pauper ibi aliqd deperet. q p hoc ta
mente de poscere. & aiebat. Ue nob qui
eu non possumu expugnare. Et licet demonis
credi non debeat. tam qualis eet sacerdos de
q hec demon condolens de clamabat iapetit.
Sp accepta reuertitur. De legatione Gunthrani
gu legatos adne. ad childebtu directa. tri.
pote suu childebtu rex dirigit. Qui mora
batur te ad castru confluentie. quodob hoc
nomi accepit. qd mosella rhenusq eis pa
ruer confluentes in eode loco uniuntur.
Et quia placitu fuerat ut tractas campanie
urbe. de utroq regno conuniger en lacer
dotes qd regno childebti congruu non fuit.
felix legatus salutatione pmissa ostensis la
teris ait. Patruus tuus o rex diligenti inuito
gat. qs te ab hac pmissione retrahere. ut
sacerdotes regni uri ad conciliu qd simul
decreuerat uenire differrent. an forsi
tan mali homines aliq mu nos discordie
radice faciunt pullulare. Te ego rege
tacente respondi. Non miru si zizania serat
in popto. na uti hos q radice obliget non
potest reperire. Nullu enim latet qd chil
debert rex aliu patre nisi patruu habet.
neq ille aliu filiu nisi hunc habere disponit.
Iuxta id qd eu anno presente audiuimu loq.
absit g ut uti eos radix discordie germinet.
cu se paru & tueri debeant & amare. Te
uocato secretius felice legato childebtu rex.
rogauit dicens. Depcor dominu & patre meu
ut theodoro epo nihil in uiriq inferat. Qd
si fecerit. confestim uti nos scandalu germinabit.
erimq discordia ipedienti disuncti. q de
bemu amore tuendo eet pacifici. dcepto q et
de alis cautis responso. legatus discessit.

ipso epo treuerensis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a.)

⁊ alu illi conunu ⁊ alacib; duob; hoꝝ trui · tres alu lacti ⁊ sup cubiti superiorē hoꝝ
decē lactuꝝ lactus ÷ aliorum illi a parte exterior · eiq; ortgo a partib; capitis brachii in
ferioribꝫ. Duo sunt alu lacti transiti · cubiti iuersanteꝫ recto. acetu ani palme
posita. qdā quidē positi i latere cubiti familiari ⁊ st septē · plongi pteti · etiq; i palma
positi sunt · Et septe in latere positi familiari · cubiti duo quidē st in cubiti medio · alte sup
alti · huiq; digiti restringunt · aliusq; st hos · parui · cui ÷ ortus a parte media capitis
brachii qd in latere ÷ familiari · ortiq; exeo corda una · qdilatat ⁊ subtrahit aut medii
palme ⁊ digitoꝝ · nui de cā utilitati. Palma ÷ ū roboret in durescatu: cum
uole · sedā ū sit palme medii forti sentiis · tēa ut phibeat pilos in palme medio orti.
Set ⁊ alu duo lacti alaib; hoꝝ positi trui lactoꝝ · duoq; alu transpositi sub his quiq; lacti ·
huiq; duo cubiti unuoluit st faciē · simul tota reuoluentes manui. Lactoꝝ aut qui
st palma positi st nui ÷ deae ⁊ octo · in duob; oppositoꝝ ordinib: Eoꝝ septē in superiori ordi
ne · in parte sēt cuti medii palme · st lacti · quoꝝ quiq; lacti · qq; in clinat digiti ad fi
pora · ortiq; ex singlis corda parua · qcontinuat digitoꝝ pme iuxta pectinē ⁊ eaꝝ uni
q pollice ab alius remouet digitus · alia q; quidē in auriculari opat · Set aut in ordine i ferio
ri undeci lacti eq; illus actio quib dā cōnunui pectini palme ⁊ in iche · eoꝝq; actio medii
ū conatu palme · ortusq; illoꝝ qui trache · quib dā aut sine alius actioes st ppe ipsis · Cōtinu
at eii digitoꝝ cuiq; qinoꝝ · hoꝝ duo lacti · pme ciliudati digitoꝝ · cuiq; digitoꝝ qinoꝝ
cōtinuatq; i pollici · ex his lacti tres · quoꝝ unus digitoꝝ cōtinuat cōdē · mouetq; dac
tilos qui in ultimis sunt. Capitm . vij. d lactoꝝ pectis mouētiū assignatione ⁊ utilitate.

Pectus aū mouentes lacti quidā ad dilatandū tantū · qdā ad stringēdi tantū qdā ad
utriq; facti st simi · Dilatātes tantū pectus lacti · noue st · quoꝝ unus ÷ diafragma
duo sub simulis st · cuiq: eoꝝ ortgo ÷ ab ea furculaꝝ parte · quisq: osycendit uocati sca
pule capi · pmeq: continuat costaꝝ pectoris · ⁊ trahunt illa ad superiora · quo pectus dilatari
ois adiuuet tepe · Set tria lactoꝝ paria · quoꝝ primū altringit illud par qd ouri durim
a spōdilis scdo · qd ad qtā descendit · ⁊ sextā costā · ⁊ quisq: hui parui lactoꝝ duplex ÷ Secū
par in capite a loco ossis scapule conuco extēdūtq; usq: costā posticē · Tertii parti ÷ ortus a
septimo colli spōdili · Quinū stringēt tantū lacti · duo st extremi p costaꝝ radices · huiq: ēgrit
⁊ artat pectus · Set ita paria q̄ ues ultimas trahunt costas ad superiora · duoq: lacti plōgi pecto
ris · usq: latus cartillaginis extremi pectoralis q̄ ensi simul ÷ ⁊ usq: furculas · hneq: lacti lac
to cōtinuat recto · Lacti pecto ⁊ artantes ⁊ dilatantes pect · int pectoris st costas · Int duas
⁊ eni costas lacti ÷ positi · cui illi · duisa ÷ posito · eiq: actio secdm q̄ neo ÷ illū · Et g
hoꝝ in oblib; ÷ costaꝝ partib; illus · pectus suo dilatat · illoq; in extioib; ÷ stringit aū in
tiou · Et ū in parte ÷ cartillaginosa · illoq; in extioib; ÷ stringit · reducit pectus · unicn aū
dilatat pectus illo. Capitm . octauū. d lactoꝝ uentrē mouētiū assignatione ⁊ utilitate.

Ventre mouentes lacti · quadā sub plani st uentri · qdā reticuloꝝ · qdā iugi mouētes · qdā
collū circuidāt uesice · qdā aū podice · Et q sub plani st uentri · octo st numero · quoꝝ duo
tenues q sup ossa alui st · cute tangētes · eoꝝ q; ortus alacib; simul · ensi cartillaginis ⁊ priorē
extremitate costaꝝ · in duēitq; ossa uentis partes alacib; ⁊ descendūt ex tenui plongi sup
uentris modū · ⁊ usq: pensi puenuīt ossa · ⁊ eaꝝ ullu in logū pteditū · cōtinuātq; pensi

b.)

Cronica · i · temporal · ⁊ tempora series · i · tempora ordo
Pcronon gt tēp.

Principio mundi ī milia ānq; trecenti · Et sexaginta.
septē ī sup ānu · Vn gnus adpartū; Sedm qdā.
Sedm alios · Ohla ānq; ducēti vigīti octo.

I Anno xlii augusti cesaris · ipsa census pceptione
hic xpe filius dei vnus dignatus est ī carnari abenta uirgi
ne maria · ea ū duodene; Eodē ano ī cunis a magis adorat

P. Infantiū occisa ī agnina.

IP. Cū esset hic ānq; xii doctoribus miraculū ostenit ī templo
gantib ⁊ responsis suis.

14. Augusti mortē · Cui tyberi ī successit · ii · i7 · i8 · ī pator
i9 · P0 · P1 · P2 · P3 · P4 · P5 · P6 · P7 · P8 · P9.

I0. Hic a Iohane baptisat ⁊ a spū tēptatus · aplos vo
cat · ⁊ coram eis agm ī inupens ī unū cōiungit · Eodē ano
Iohs occidit baptista a herode; I1. I2.

I3. Dns nr ihs xpe est crucifixus · ⁊ die tercia surrexit
a mortuis · Eodē ano Stephanus lapidat · Paulus cōuert.
⁊ discipuli dispersi sunt · I4. tyberi ano · I5. I6. I7.

I8. tyberi mortē · Cui successit · Pilatus q sentēcia dam ī pator
natoris ī xpm dedit; ppa manus s mortē ascuit · I9. I0.

I1. Gai uita finiū · cui Claudius successit · Quo ī pance pmo ī pator
aplos · Iacobus calice saluatoris bibit · pgladiū sedi herodis
ad ⁊ petrus mantipatus est custodie carceris.

I2. Petrus roma uenens eugli sin clausis iaue ur be ppsis.
ianua regni celestis aperit · ⁊ ecclam iubo pdicationis
euglice fudauit · Vbi ⁊ oratus est a discipulis qrillis ore
euglii scripsit. I3. I4. I5. I6. I7. I8. I9.
40. 41. 42. 43. Claudius Obit · cui Nero successit · ī pator
44. Paulus roma a feto militis · euglin qd earen ī orien
te pdicauit · ex ore leonis liberatus late semina
rii ī occidentib partib fudit · 46. 47. 48. 49. 50
51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. Post beati petri
Lini Romane ecclie epatū regendū suscepit.

Omia ⁊ mensuras · i · uiuiat columna · i · fulcentur

Taf. 23.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Liber autē pater agere aliquantulū immo
rarier: suaq: ipsius scripsit sententia cur
hoc ageret dō largiente, ipa uigulare beat
inquit petr' antiochena diuinissa ecclia ad
romanā urbem que potentia magnitu 5
dine cunctis tē nationib; imperabat postmo
dū translulauit: ubi cū dō disponente scām
toto orbe ueneranda fundaret ecclīam:
discipō suo beato euuangliste marco pstinā
antiochenā scilicet cōmendauit: ita tamen 10
ut aquileiensem et ipse primo institueret:
atq: alexandrinam concite peteret. Qd
ita factū esse: nemine q̄ ex actis legerit
ignorare nesciret ;. VII.

8 Sed ut nobis respondentib; o manas
ses uera te sup his ñ sentire agno
scas: nominis tui etimologia paren
tes tuos uidentes fuisse intelliges. O manas
ses quippe obliuiosus seu obliuio dñi inter
pretatur. Quid enī uerī aut aptū parentes
tui hoc nomine uaticinari potuerunt:
Sed inquā oblitus es tui: ut nec hominē q̄dē
te esse reminiscare. Diabolus quippe scp
turas nouit: et tam ut puerilis puerile eas
interpretat. Et cū his uerb' ad pniciem non
ad salutē utitur: Scis ne hunc cū tempta
tionū iaculis dnīm et redemptorem nrīm ihm
xpm ausu nefario sauciare conatur: his
ipsicis male usū uerbis: qm anglis suis
mandauit de te et in manib; tollent te:
ne umquā offendas ad lapidem pedē tuū.
Hoc sane ita esse scriptū ac de dō dictum:
nullus fidelīū ambigit. Sed quā fraudu
lenter uera hec leuiathan ille pferat: ip
sius qui ñ solū mortaliū sē et angelōr sens
eruptat responsione ammaducere po
teris. Non temptabis inquit dnīm dm tu
um. Videes igit: Et tu ueris quidem
sē fraudulentis assertionib; uteris. quem
admodū et apostata iulian' respondisse dicit
xpianis: qs auditate rapinę censu ipo de
fraudauit. Nolite inquit magister ur' posside
re aurū neq: argentū. Et illud. Euxpoeiton.
gazesten. kamelon. diatrimalias. rafidos.
oste. athan. qua. oxion. eufrn. basileyay.
toy. thy. Qd ē. facili ē intrare camelum
p foramen acus: quā diuite intrare in
regnū celoy. Et ite. Q ñ renuntiat omib; 10
q̄ possidet: ñ potest meus esse discipulus.
Credo igit quid puerilius ille q̄d te fedius
dyrisse credendo ē: Qd enī petr' ad iusti
ciam: tu transfers ad culpā. Credo enī
te actus aplōr ñ intelleriisse: aut q̄d cre 15
dibilius ē: nunime legisse. Nā plane sic
sarpcū reppies: qm fideles uendebant
pdia sua: et ponebant pcū ante pedes
aplōr. Ob; erant omia cōmunia: nec q̄s
quā alicd suū esse dicebat. Vnidebatur.
autē singlis: put cuiq; opus erat. Di q̄
quod in humano censu ē pciosius tibiq;
amma tua carius petrus aurū quasi
quidda pestiferū tangere noluit: qua ra
tione eū antiochena deserta ad romanā 25
asseris ecclīā transuolasse: Di latras
illū quod omnino falsū ē queriuisse censū:
ego ammarū lucrū et glosū congibo mar
tyrū. Predictū quippe sibi a magistro
ímo et creatore atq; redemptore suo fuerat: 30
qm cū esses iunior cingebas te et ambulabas
ubi uolebas: cū autē senueris extendes
man' tuas et ali' te cinget: et duet q̄ tu ñ uis.
Hoc autē dixit: significans qua morte cla
rificatu' esset dm. Denq; et alio in loco
post resurrectionē petro se q̄ uet inter 35
roganti: respondisse dñs legit. Venū' inqit
romā iterū crucifigi. Venit igit petrus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

·II·

opret ēe ꝑticulare ⁊ unuſcale · ꝑticulare
quidem aqno fiat abſtactio · unuſcale aūt
ſalz ipm abſtractum · ſz nichil hoꝝ cadit in
dm · ¶ Cognoſcit igr deus ſic natūlr ſcqu
cione · q intlles poſſibile informat · luic
agentis · q eſt ſiūtudo pme luis · in hac
ſiūtudine ꝛgnoſcit luīm q deus eſt · ¶ Sa
endū preterea · q ꝓſenſum ꝛgnoſcam ꝑti
cularia · ſz ꝓintellectum unuſcalia · ⁊ q̄n
ſe intlles ꝛūnt ad ꝑticulare · ut ipm app
hendat · tunc ſiūtudo abſtracta ꝑticu
lari erit unuſcalis · ⁊ n̄ ꝑticularis · Jm
thi uenit intellēm n̄ ꝓſenſum · ⁊ hoc fit
duobz modis · ſ. ul' ſimplr · ul' ꝓcedens
Simplr quidem ut cum intelligim ſen
ſibile · ꝑ ſus ꝓſenſum apphenſa · ꝑ acci
dens aūt · ut q̄n intelligimus · ul' ipa ī
ſenſibilia ꝑ effectū ¶ Notandū eſt eſt
q aliud eſt rem ꝓcognoscēm · ⁊ in illēm
uenire · ⁊ aliud eſt inter iam intlleca
uerſari · q tūc ꝛgnoſco · ꝓſenſum ue
nit in intlleēm ſicut dēm eſt · Sz cum
intlles rem iam apphendit tunc de
lectatur · ⁊ negociatur nulla ⁊ ſine
ſenſus ām minimo · ¶ Ad intelligendū
iſta plenius nota utrumqz uerum ēe
ſ. q ꝑticularia · ꝛgnoſcunt unuſca
lia · ⁊ ꝛcōuſo · Q unuſcalia ꝛgnoſcūt
ꝑticularia · Jſtud ſic patet · quia cu
prex eſt unuſcale unū ſalz ꝓut eſt
abſtractum ⁊ aliud ꝛſtitum intellez
ſecūm q eſt in ꝑticulari · Dicim g
q ad cognitōm unuſcalis abſtracti
uenim · ꝑ ꝑticularia · ſicut patz
in pueris · in q̄bus ꝑ ſus operatur · ſen

ſmua · quā intellectua q ꝓnſ cong
noſcit ꝑticularia · ꝓſenſum · ⁊ po
ſtea unuſcalia · ꝓintellēm · Sic et
Tuenunt phi modū augmentan
di · ꝓinductionē qui ex mlts ꝑpoſi
cionib ꝑticularib unam ꝛcluſer
unt uniuerſalem · h ſi · Sortes
eſt animal · Plato eſt animal · ergo
eſt aīal · ergo omnis hō eſt aīal · con
uerſo eſt in unuſcali ꝛclusio · quō
ꝑtale unuſcale · uenim ad ꝛgnitōm
ꝑticularū ſicut patz q̄n intelligimus ho
minē aremons · tūc enī n̄ ꝛgnoſcim
n̄ ſubam corpeam · ſz poſtea ꝓmotū
cernitur ēe animal · cum ꝑ magis
appinquat cuit ēe homo · tantem cog
noſcitur ēe petrus · ¶ Nota q ſm
phm plura ſcire poſſumus ſz unū
ſolum intelligere · quō ſcire dicit hīm
ꝑquē plura ſcimus intelligere aūt dicit
hīm actum · qui n̄ poteſt ēe in
intlleū duplicat · Jntlls enī ad unū
ſolū ſe pot actuaūt ꝛūtere · Exquo
patet q q̄n quis · agit duos actus
rōnis ſimul uno tpe · unus erit intlls
⁊ alius memorie · ſiue ꝛſuetudinis ·
Vbi grā · Alios dicat horas · ⁊ cū h q̄t
in libro ꝛcordancias ul' nūiat denarios
unū illoꝝ ſ. dere ꝛcordancias eſt actus
intlls · ſz aliud ſ. dre horas eſt me
morie actus · ſicut et aīal brutū · ſin
regimīe intlles uadit · ad domū ad
quam ſepe uult ¶ Jt nota q ad
intelligenciā rei n̄ requiritur p̄ſen
cia rei intelligibilis · ſz p̄ſencia ſiū

II

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a)

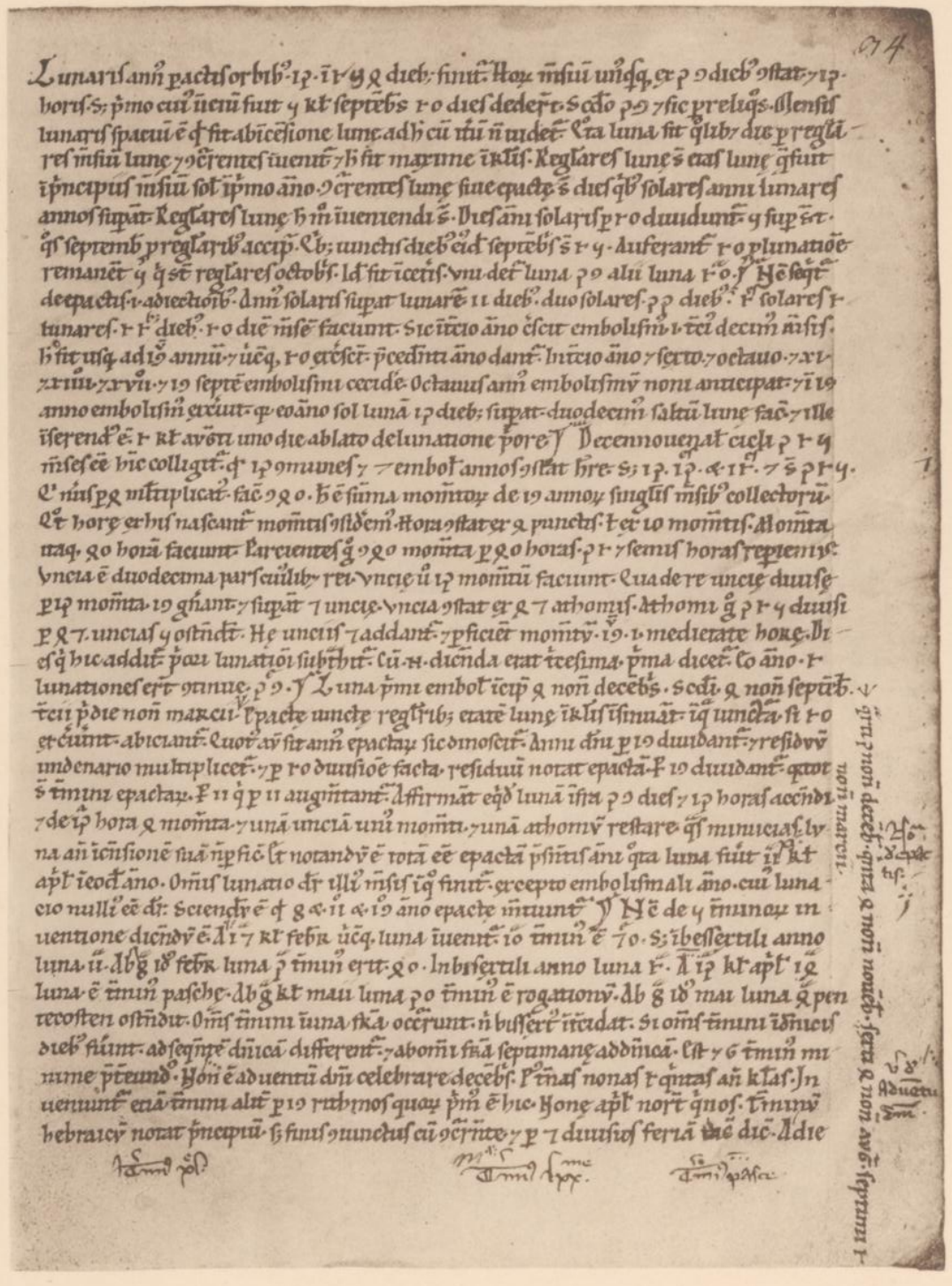

b)

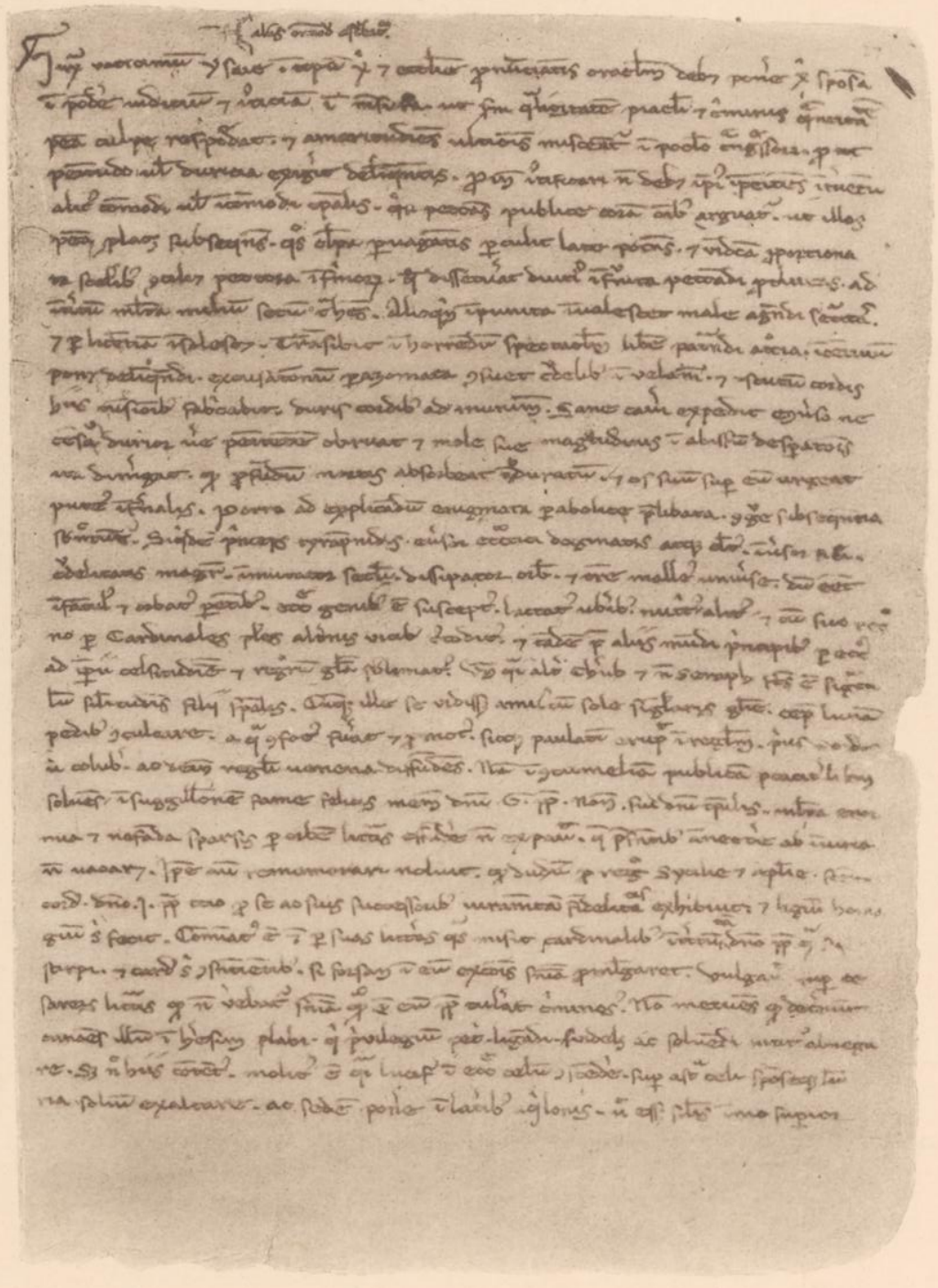

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

postulando ⁊ concilium publicando. Quod dum impr̃ cepit omnis
uiae maritim ⁊ terr̃ concludi ⁊ obseruari precepit. ⁊ sic tam
cardinales ꝓ alij prelati tendentes ad concilium per naues pi
ratorum impetum pauerunt. ꝓ q. passagium distulit quod
uiruerat ⁊ terram sanctam in manu hostili reliquerat. Cruciatum
ratorum impetum miserat in quos thuringie lantgrauius
pereierat qui fuit maritus sancte Elizabeth. ⁊ epc̃ augustenſ.
atq; alia que promisit ⁊ sollempniter iurauit no impleuit
ipm excomunicauit ⁊ cont̃ eum sudum honorij iustitiae no
tauit. monuit ⁊ ipm̃ quod nobilem ducem q̃ regni iustitia
heres fuit non duxerat in solatium tre sancte sicut spoponderat
pstito iuramento. Post hec impr̃ religionis ac deuotionis
peteytu mare tuisit accepto idem dudu signaculo sancte crucis ai
multis ⁊ pene nichil aliud qd ad deus honoris pertinebat ꝓ
tectum regni iustitia reportauit. ⁊ hiuo anno dñi. M°. cc°. xxv°.
adeptus. ⁊ sic triplici diademate romanorum Ytalie ⁊ iustitie
claruit insignit. Extat sup hiis epsta ꝓ digesta conte eu
que incipit. In mutis altitudine stratosa nauicula peti
posita ⁊ c. eius excessus ⁊ negligentiae iuste querulantur.
est ⁊ ipsius impr̃is epsta que incipit. Leuitae mercuriu octos
eros iniuriam ⁊ calumpniam o' fieri deplorantes. ⁊ qd ꝓ
pauratis atq; oppositis exortae in Italia ⁊ alemannia rema
sint protestantes. Fuit sic Friderici primi nepos Henrici
sexti ex constantia filia rogerij siculorum regis filius. ⁊ genuit
ex filios duos. s. Henricum regem alemannie. ⁊ Chunradum ducem
Suecorum ~~ex concubinali filia~~ ~~de legitima fecit~~ duos. s. Manfredum
Tarentij apulie principem. ⁊ ~~Enzium~~ regem lombardie ex blanche
marchionissa lantzensi de sanguine nobili principum monas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ordi voluntate du
ximus ordinandũ
vt dñicaps cuiua ſe
u e gregacõe precara
durante generales
ôim principum ce
lebrare non locat ĩ
iucatas · Particula
res vero que a gerido
rum expedicõ ꝗ nõ
impediant cũ uno
dematune ſint per
miſſe · de inuocacõe
priuilegior Capl'

Decreta ſta
tuimus ·
z hoc im

priali ꝓpetuo ſanc
timus edicto qd v
niuſa priuilegia z
litere quibuſcunq;
pſonis ciuiuſcunq;
ſtatus preeminẽtie
vel dignitatis exiſ
tant ſeu ciuitatum
oppidorum z quorũ
uis locorum vniuẽ
ſitatib; ſiue quibuſ
cunq; uiuib; gracius
concuntatib; eſiuerv
dinib; ſeu rev; alis
ecciam pro motu ſe
u alias a nobis vel
nrolen de memorie
diuis romanor; im
peratorib; pdecessori
b; nris ſubquib; cũ
q; ꝓlorum tenorib;
ecclia z ecclie ſeu a
nobis vel ſucceſſori
b; nris romani impe
ratorib; z regib; ſan

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

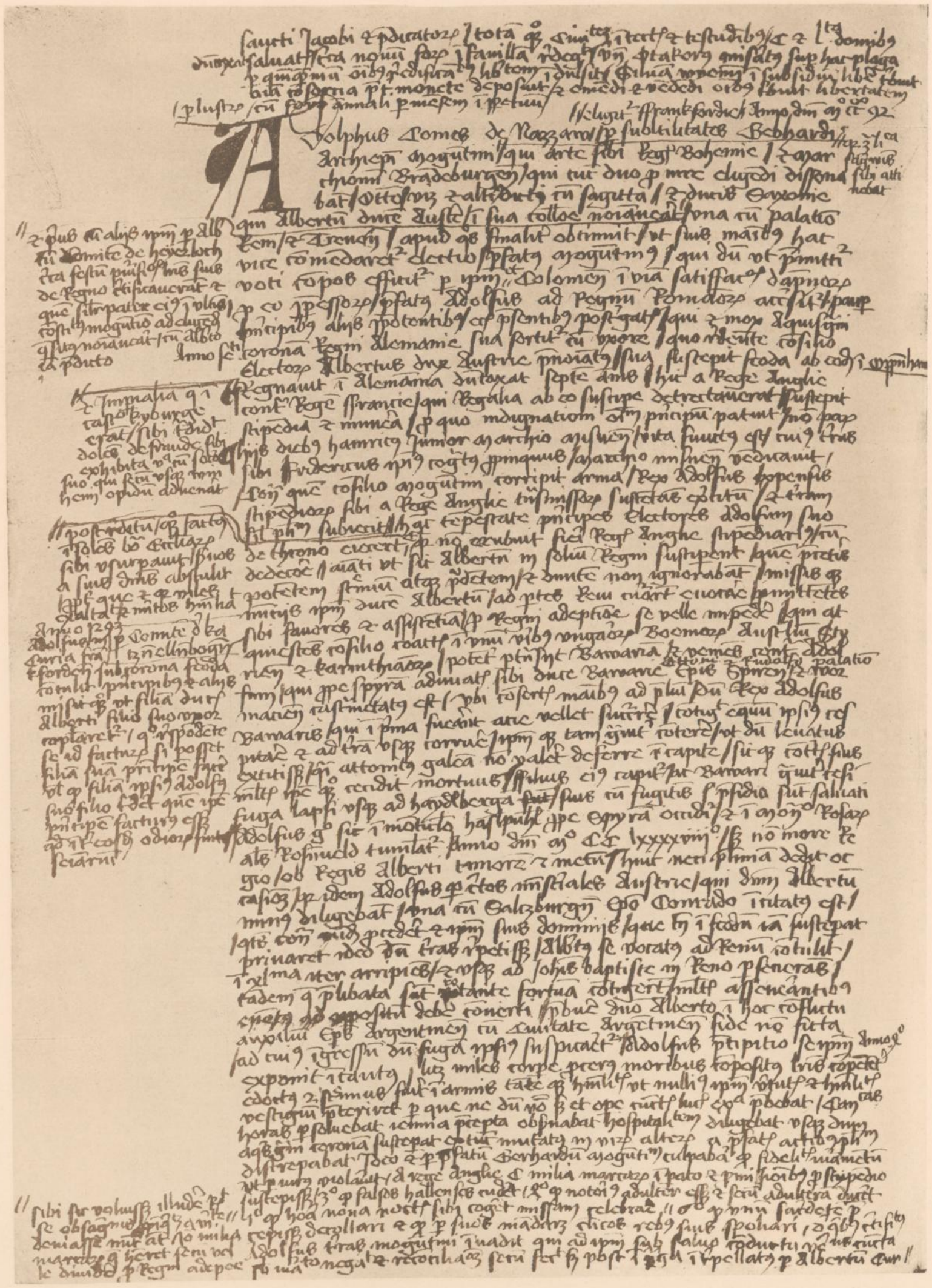

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Habeo gratiam beatitudini tue / quod libenter mei sumpseris temptamenta sermonis. Tunc enim bone fidei filius datur audacia cum paterni fontis ymbribus fuerit irrorata. Prouocauit itaq; dulcis antistites: non ut prelarge pectoris pusillum libamen acciperem: sed ut ingens diuitis ubertim flumen hauirem. Thesaurũ sapientie desideraui: sed minus accepi / q̃ uolui: licet minus non debet dici, quod oraculum legis contulerit: Augustinus sacrator iustitie / instaurator spiritalis glorie: dispensator salutis eterne. Tam tibi mundanus orbis est notus quam es notatus: tanto ei cognitus quã probatus. Opto itaq; sapientie floribus pasci: & unum fontis haustibus irrigari / presta cupienti quod utriq; prosit / potest enim seminudi ruboris uelamen gentile uiridari: si meruerit sensuũ fluentis augeri. Itaq; uilitatis mee presentiam spondeo non tam stilo q̃ uoto: si uenerabilitatis tue scripta pro usu relegero. Diuina te clementia tueatur animis immumeris domine uenerabilis. Cur michi fons orbis paruo sermone meauit. Aut minus apta fuis speraui corda fluentis. Cum pateat mens omnis aquis / spectetq; loquacem. Religionis opem gratos da sensibus ymbres. Expectat quos plena fides christi de stipite pendens.

Domino dilectissimo & in christo predicando nimiumq; desiderabili fratri Augustino Augustinus in domino salutem.

Breuem epistolam tuam: sed plane uehementem flagitatricẽ prolixe epistole mee / non mirtus: immo etiam letus accepi / non quod facile sufficerem auditati: sed quod gratularer caritati tue quia & si non de idoneo expetis: bonum est tamen quod expetis. Et ad longam quidem epistolam scribendam magis michi otium / q̃ facultas defuit / occupatissimo scilicet ecclesiasticis curis: a quibus paucule temporum stille uix recreant uel cogitantem aliquid: uel ea que magis urgent: & michi uidentur plurimis profutura dictantem: uel reficientem corporis uires nostre necessarias seruituti. Nam uerba non desunt quibus magna carta possit compleri. Sed quod a nobis in eadem sermonis prolixitate desideras: ad hoc me ydoneum non esse respondeo. Thesaurum sapientie te desiderasse dixisti: sed minus accepisse / q̃ uoluisti / cum ego ex illo thesauro mendicabũda prece quotidianam stipem rogem: uixq; impetrem. Oraculum autem legis quo modo sum: de cuius latis atq; abditis penetrabilibus nescio longe plura q̃ scio: eiusq; sinus multiplices opacosq; secessus adire ac penetrare non ualeo sicut uolo & me non aliud q̃ minus dignum esse cognosco: Porro sacrator

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

operam & studium uolunt. nec quisq̃ est quin ita existimẽt meam & apud
te & auctoritatem & gratiam ualere plurimũ. Sed C. nasẽnũ munici
pem suessanũ tibi ita cõmendo ut neminem diligentius. cretensi bello
metello imperatore octauũ principem duxit. Postea in re familiari occu
patus fuit. hoc tempore cum re pu partibus tum tua excellenti dignita
te cõmotus ualeat per te aliquid auctoritatis assumere. fortem uirum
brute tibi cõmendo frugi hominem. & siquid ad rem pertinẽt etiam
locupletem. pergratum mihi erit si eum ita tractaris ut merito tuo
mihi gratias agere possit.

CICERO. bruto. sal. Fungerer officio quo tu fũctus es in meo luc
tu teq; per litteras consolarer. nisi curem ys remedys quibus meũ
dolorem tu leuasses te in tuo non egere. ac uelim facilius q̃ in tuo
nũc mihi tute medicare. Est autem alienũ tanto uiro quantus es tu. q̃d
alteri preceperit idipsum facere non posse. Me quidem cum rationes quas
collegeras tum auctoritas tua a nimio merore deterruit. Cum enĩ mol
lius tibi ferre uiderer q̃ decerẽt uirum presertim eum qui alios consolari
solerẽt accusasti me per litteras grauioribus uerbis q̃ tua consuetudo ferebat.
Itaq; iudiciũ tuũ magni existimans idq; ueritus me ipse collegi. & ea que
didiceram legeram acceperam grauiora duxi tua auctoritate addita. Ac
mihi tum brute officio solum erat ut nature. tibi nũc populo & scene ut
dicitur seruiendum est. Nam cum in te non solum exercitus tui sed omnĩũ
ciuiũ ac pene gentiũ coniecti oculi sint minime decẽt propter quem forti
ores ceteri sumus eum ipsum omnino debilitatũ uideri. Quamobrem
accepisti tu quidem dolorem. id enĩ amisisti eui simile in terris nihil fu
it. & est dolendum in tam graui uulnere. ne idipsum carere omni sensu do
loris sit miserius q̃ dolere. Sed ut modice ceteris utile est. tibi necesse est.
Scriberem plura nisi ad te hecipsa nimis multa essent. Nos te tuũq; ex
citum expectamus. sine quo ut reliqua ex sententia succedant. uix satis
liberi uidemur fore. de tota re pu plura scribam & fortasse iam certiora
ys litteris quas ueteri nostro cogitabam dare.

CICERO bruto. sal. Nullas adhuc a te litteras habebamus. ne fa
ma quidem que declarare te cognita senatus auctoritate in
italiam ducere exercitum. quod ut faceres idq; maturares ma

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

a)

de hmōi culpis collige exemplā. v. q. iiij. in loco. xxj. q. iiij. c. vl. xxviij. di. c. vl. de ꝓse. di. ij. relatus. Sed ꝑ nō q ōes ꝓcordānie iste de ꝓmoꝰ loquunt. sed si enorme ꝑcm̄ tacuisset sec̄ esset. vt. l. di. ex penitentiū. nisi esset occultū ꝑcm̄. vt ex de temp. or. q̄stū. nisi i homicidio vt ibi.

PResbyteri q̄s repisti si incogniti fuerit viri illi q̄ ordinātur: t dubiū est eos ēpos fuisse: aut q̄ eos ordinauerūt si bone actionis viriq̄ catholici sint t ipi ꝓsbri i ministerio christi olq̄ sctā lege edocti ab ēpo suo bñdictōēz ꝓsbyteratus suscipiāt t ꝓsecrent: sic t misterio sacro fungant. Quod q̄ ꝓsecratus in eodē ordīe iterꝰ ꝓsecrari prohibet: de eo intelligēduꝫ ē q̄ ꝓsecrat̄ est ab illo quē certū erat ꝓsecrandi ius hr̄e. Qui aūt ab illo ꝓsecrat̄ quē ñ cōstat ius ꝓsecrandi habuisse: iterꝰ ꝓsecrād̄ est. q̄ si ille ꝓsecrādi ius ñ habuerit: iste ex olei effusiōe nil ꝓsecratōis accepit: t q̄ in ipo ordīe ꝓsecratus nō erat: nūc q̄si pmuꝫ ad ꝓsecrationē veniēs ab ēpo sacerdotalē bñdictionē t cōsecrationē ꝓsequit̄. ¶ Si aūt ius ꝓsecrādi habuerit i ꝑma unctiōe ꝓsecut̄ē ꝓsecratiōēz Jn scā xo nō reiterat̄ cōsecratio: ꝑ sola unctio: sic ē q̄ dubiū est an sit baptizat̄ vel non debeat baptizari. Qō si pus baptizat̄ ñ fuāt: ꝓsecr̄ gram baptismi: si aūt baptizatus erat: nihil accipit i scda unctiōe: nec ptinet ꝑ ad reiterationē baptismi: ꝫ ad cautelā salut̄. ꝑ etiā de ecclesijs ꝓsecrādis silr obseruāduꝫ est. Unde in niceno ꝓci. legit.

Non debet iterꝰ ꝓsecrari ecclesia semel ꝓsecrata.

Ecclesiꝫ semel ꝓsecrat̄ deo nō iterꝰ dꝫ ꝓsecratio adhiberi: nisi aut ab igne exuste aut sanguis effusiōe: aut cuiuscūq̄ semīe fuerit polluta: q̄ sic infans a q̄licūq̄s sacerdote in noīe p̄rīs t filij et spūsc̄ti semel baptizat̄ non dꝫ iterꝰ baptizari: ita nec locus deo dedicat̄ est iterꝰ ꝓsecrād̄: nisi ꝓter eas cās q̄s supius noiauim̄: si tñ fidem sc̄e trinitat̄ tenuerit q̄ eā cōsecrauerit. Inter ēpos t cōpos adt̄ est hec differētia: q̄ ēpi ñ nisi i cimitriis̄: cōrepi t in vicis ordinari pōt. ēpi formatas tribuūt ꝓfas: cōrepi nō nisi cōmendaticias t pacificas dare valēt. ēpi ius ꝓsecrandi hūt: cōrepi tñ minores ordines tribuūt: leuitica aūt t sacerdotalē bñdictōēz nō valēt ꝑstare. Hec ita scribit leo ēpo olbus ēpis.

In q̄bus cōrepl ab ēpis dicūt.

Dauis cōrepl ab ēpis t ꝑsbris plurima tū ēpis ministeriorū cōis sit dispēsatio: q̄dā tñ sibi ꝓhibita nouerint: sicut ē ꝑsbrorū diaconorū t virginū ꝓsecratio: ꝓstitutio altar̄ ac bñdictio vl unctio. sīq̄dē nec erigere altaria nec ecclias ꝓsecrare eis licitū ē. nec p impositionē manuū fidelib̄ baptizare

i ¶ Cōmēdaticias. ar. ꝫ. lxxj. di. ō exneo. k ¶ Leuitica. nec subdiaconat̄. nisi tñ lectorarū. vt. ꝫ. pr. di. c. j. in fi. ꝫ. g. fuit decept̄ ex. c. sc. vbi nō ōr nisi de duobꝰ or

Dauis. plūmas. q̄ ad minores ordines ꝓcēdos q̄ ad bdicatiōēz. q̄ ita tū. q̄ ñ possit ꝓferre nisi lectorarū t iferiores ostiariū t psalmistarū. m ¶ Erigere. i ecclia ꝓsecrata. nā aū ꝓsecratōēz ꝫ ꝑ dis ꝓstituere altaria. ꝫ pⁿ nō ni si de ꝓsensu ēpi. q̄ si fecerit deponat̄. ar. ꝫ. de ꝓse. dis. j. nullⁿ ꝑ ōr. hec expositio ē illⁿ vbi cōstitutio altaris.

n ¶ Fidelibus. baptizatis. h. intelligit lr̄am̄ sic baptiz

b) c) d) e) f) g) h) i) k) l) m) n) o)

tio. l. ex ecclām. t redeūtiū ad eā. vt de ꝓse. dis. iiij. ab ancilā. q̄ postea sēdt̄ de hereticꝭ intelligit i eccia baptizatoꝝ. vl dic q̄ idē reperit in seqnti lr̄a. alij intelligūt ꝑ baptizat̄ i nēcitate a pr̄e vel a mr̄e. xxx. q. j. ad limiadū postea ēpo i ꝓfirmationē ꝓferre q̄ collata eis nō fuerit. vt hic. j. q. j. ·h· ecce. sequēs ꝓ lr̄a intelligit ꝑ baptizatis nō i necessitate. t ita nō reperit idē.

a ¶ Hereticꝭ. ꝫ ꝑ. di. iiij. Huius

b ¶ Nec publice. q̄d solus ēpo hr̄ nisi i necessitate. vt. xxvj. q. vj. c. vlti. t. c. j.

c ¶ Dā damasus. hꝫ tñ hūc nicolaus ē secut̄. t sic ē ꝓ. di. l. studeat. hꝫ iā tē nicolai aboleuerat ꝓstitutio damasi vl fuerūt. ꝓbidi nō q̄n essent hꝫ ne cēnrvt pⁿ

d ¶ Ꝓcēpi. vñ. l. ex q̄ causa. pcesserit q̄ ad tale ꝓsūptionē.

e ¶ Ignoramꝰ hꝫ nōne ꝑ eorum ordē fuerūt cōrepi. q̄ ꝓsumēdum est q̄ fuerunt ab apls vl cōciliis instituti. vt. xij. di. illa. hꝫ hic nō negat illos ab apls istituros. hꝫ cām istitutionis ignorat. t ꝑ est ar. q̄ a q̄cūq̄s autore aliq̄d sit istitutū. t q̄rūcū q̄s diu obtētū. si ñ subest cā. vl sit onerosum ē extirpādū est. vt. xij. di. oia. ꝫ. de cōsec. di. j. placuit. p. q. j. hāc. t. lxiij. di. ·h· verū. t ex. de censi. puenit.

f ¶ Et qō rōne. institutionis. t est ar. pro ne reddēda. vt ex de censi. puenit. t. C. de codicill. l. penul. ff. so. ma. dotē.

g ¶ Quod aūt. si nō hūt. q̄ti officiū habebūt. ar. si re priuetis nec nomē hr̄e meretur. xxxij. q. iiij. dicat. in fi. C. de fer. a nullo. ar. lxxvj. di. frā

h ¶ Vox vices ꝫ. vj. q. j. vi (trē. xvj. q. j. si cupis. denteo. ā. di. xxj. in nouo.

i ¶ Ecclia. q̄ est ecclesia mr̄ t filia. Jrē eccia q̄nq̄s ōr vpoꝰ. vij. q. j. sicut. q̄nq̄s mr̄. xij. q. ij. q̄ abstulerit. q̄nq̄s ōr filia. vt de ꝓ. di. j. eccla. nā catholicoꝝ collectio q̄ est eccia p ēpoꝝ. ꝑdicationē generat̄. vt. xxxij. q. iiij. recurrat. Jrē etiā ōr locus vbi deū timētes petoꝝ veniā postulāt. in auē. vt si

tis vl ꝓuersis hereticꝭ paraclytū spūs. s. tradere: nec chrismā ꝓficere nec chrismate baptizatoꝝ frōtes signare: nec publice q̄dē i missa quēq̄ penitētē reconciliare nec formatas cuiuslibet eplas mittere. Hec oia illicita sūt corepis: q̄ ad exēplū t formā. lxxij. di scipuloꝝ eē noscūt: vl ꝑsbris q̄ eā dē gestāt figurā. qm̄ q̄ ꝓsecratioēz hūt: pōtificat̄ tñ apicē nō habēt. Si ꝯo ꝓpē insolētiā suā q̄ officia epoꝝ sibi vsurpāt ab eccia ꝓhibiti sūt. Ut damasus papa ait.

Ordo corepoꝝ a sacra sede

Ꝓcēpi tā ab repꝛobat hac sacra sede q̄ ab episcopis toti⁹ orbis ꝓhibiti sūt. nimis enī eoꝝ istitutio ꝓꝛoba ē t prauā: q̄ et si de sumo sacerdotij misterio aliq̄d ꝓsumāt: oī tñ aūcte carēt. naꝫ nō ap̄lⁿ q̄ duos ordīes inē discipulos dñi esse coguim̄. i. xij. apl̄oꝝ t septuagīta duoꝝ discipulorum: vñ iste terti⁹ pcesserit q̄ramus: t qō rōne cagret extirpare nēcē ē. Qō ēt ēpi nō sūt q̄ min⁹ q̄ a tribus sūt ordīati ēpis olb⁹ ptz. p. ꝓbibitū ē. n. a sctis ꝓrib⁹ vt q̄ ab vno vl a duob⁹ sunt ordīnati ēpis nō noīent ēpi. si ei nomē nō hūt q̄lē officiū habebūt. Ite vban⁹. Apl̄oꝝ l ecclesia locū ēpi tenent.

ce. ma. t auie. q̄. vero. col. viij. k ¶ Patres. qr eam pregūt t defendūt. l ¶ Genu it. p baptismuꝫ. t ita eccie filius dat̄ ei curator. q̄s etiam lr̄ dicit. ff. de tu. t cura. da. ab his. is q̄ patres. dic vt no. ēū. q. j. c. vlt.

m ¶ Illos. in ꝑ coparat̄ ꝓri ēpo. t ecclia filio. q̄ sūt filius nō ꝑ sine aūcte ꝓris litigare vt. C. de bo. que li. l. vl. sic ecclesiā sine aūcte ꝓlati. vt ex de iudi. eām. t. xxvi. q. j. mona. Jrē sic filⁿ nō ꝓuenitur hꝫ ꝑ noie filij. vt C. de bo. ma. l. j. C. de anna. ex. l. j. sic ipe ꝓlat⁹ est ꝓuenīdus non eccīa. nisi negocia eccie districta sint a negotijs ꝓlati. vt ex de rescrip. edoceri.

n ¶ Per q̄s. q̄ eos pullulauit t creuit. cuꝫ nulla esset tunc ēpis.

o ¶ Mata t. i. augmentata.

Onsura p to. In hac. lxix di. tractat de collatione minoruꝫ ordinuꝫ vsq̄s ad lectorarū. t noie tonsure accipe ꝑ tres minores ordines psalmistarum ostiariauꝫ t lectorarum. et hoc licet abbati tñ in suo monasterio. exorcistaꝫ ramen facere vl acolythum non licet. ꝫ. c. c. vlti.

Quoniam vidēmus. q tonsuram. i. coronam. naꝫ aliā tonsuram posset femina dare.

p ¶ Onsu Di. LXIX

Qra vero clici ō mānū abbat̄ suscipi pōt: si eidē abbati manus ipositio ab ēpo facta noscat̄. Ut ñ. in. vij. synodo legit̄. Abbates q̄bus ab ēpis man⁹ ꝓnit̄ aliq̄s tōsurare

q Oniaꝫ videm⁹ pūt. multos sine man⁹ ipositione a paruula etate tōsurā clici accipiētes: nōdumq̄s ab ēpo man⁹ ipositiōe ꝓcepta super ābone irregularit̄ incollecta legētes ꝓcipimus ā modo id mīme fieri. idīpm q̄ obꝑuandū est etiā int̄ mōachos. ꝫ lector̄ aūt man⁹ ipositione

r ¶ Lectoris. vel etiam ostiarij. non autem exorcistē acolythi faciendi ius habet. licet sit arg. ꝫ. ex de or. abeo qui resi. c. j. sed t si abbas ex priuilegio habeat. vt omēs ordines minores conferat. bene pōt. Sed nunquid hodie abbas potest cōferre istos ordines. credo q̄ sic. si tamē ei manⁿ est ipōsita. ex de eta. t quali. or. cū cōtingat. Jo. ego nō credo q̄ possint cōferre tales ordines abbates nisi lectorarū. vt vidē dicere B. c. t de cre. cū cōtingat. si aūt esset sacerdos abbas posset etiā cōferre psalmistarū. vt. xxiij. di. psalmista. quia psalmistarum dat simplex sacerdos. xxiij. di. psalmista.

s ¶ Autem manus. ā. xxiij. di. subdiaconus. ꝫ.

m

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

z reuerenter sacrū corpus ungarie in
ferr' z cū exultatiōe suscipit'. cui' sus
fragius regnū illud oēm fortunā spera
bat. Contra uero accidit. Exorte sunt
calamitates graues nec antea cessarūt.
quā Stephan' rex pius z sui presules
agnoscerent nolle deū. ut ī pannonia
colat' sanctus. qui apud australes coro
nā meruit. maxime cū metu potius
quam dono inde sit transmissus.

Mxvii. Nondū itaque emenso u
nius integri anni spatio remissū ē
ad australes sanctū corp' cū multis
muneribus z mediliū hunc sanctū
patronū suū cū maximo gaudio ite
rū recepit.

Mxviij. Marchio hainric' bonus
z iustus subito obut iij. non. decembr
z filio quē unū habuit. Adalberto mar
chiā dimisit ultra ab hostib' seruandā.

[Doleo his nostris diebus. ut audio
z ex parte ipse legi. deuotū hunc mar
chionē Hainricū oi laude dignū terre

huius principē. nescio a quonā. cognōe
Zebellē scriptū z diuulgatū fuisse. qui
semper Hainrico secundo impatori sā
cto char' z fidelis ī ōib' fuisse ab Aloi
do predicat'. Quisquis hic scriptor
fuit. decept' ē ī nōe hainrici. fuit ēm
illo ipso tempore ī orientali Franconia al
ter Hainric' comes siue marchio. qui cū
Boleslao bohemo arma sumsit ī hainricū
mū impatorē. quia sibi bawariā negau
it. hic uere rebellis fuit z rebellīū mer
cedē accepit capt' z sua puncta priuat'.
Hunc iterū pergo ex Aloldo.]

Mxix. Hic prim' annus fuit Ad
alberti marchionis. qui diu z feliciter
rexit Osterrichiā. Et quamdiu rex
Stephan' ungariam atque Hainric'
secund' impiū gubernabat uterque
sanctus. pax aurea floruit z australis
quoque terra hec satis quieta pman
sit.

Mxxj. Adalbert' marchio nuptias
fecit cū alhaide. que fuit filia Guila
mi comitis pictauensis z Geisele sopo
ris stephani primi regis ungarie z sā
cti. huius adelhaidis frater erat Petr'.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf